

Danaya ni tɔɔɔ koo
kalan ka bɔ Romεkaw
ka kitabu ra

Ni sɛbɛ sɛbɛbaga ye Ian Flanders

A yɛɛmabaga Julakan na: o ye Ouattara Vincent ni
Kambou Modeste le ye

Ni sɛbɛ ka kuma bɔɔra kitabu kɔnɔ min u b'a wele ko dani
kitabu

Texte copyright © 2000, société Biblique Internationale
Avec permission

Kalan tɛmɛ siraw**gafe**

1. Ala ye mɔgɔw to u yɛrɛw ma, u ka ɲanatɔmɔli kɛ ani
u ka kunkanko 3
2. Yesu, diɲɛ kisibaa lo 10
3. Hakili ɲagami waati la Ala b'a yɛrɛ yira 18
4. An ye ala ka denw ye 26
5. Danfenw bɛɛ bɛ tɔɔɔ la 33
6. « *Ala bɛ fɛn bɛɛ kɛ ka ɲɛ a kanubaw kɔsɔn* » 41
7. Ala bɛ danaba kanu ni kanuya seɛɛ ye 49
8. Kɔɔɔbɔli sii tɛ se ka danaba fara ka bɔ Ala ka kanuya la
57
9. Ala ka kanuya b'a to an bɛ sesɔɔ kojugu kan 65
10. Danaba ka jugu kanuya koo 72
11. Yesu bɛna laban sesɔɔ sɔɔɔ sutana kan 83

Ala ye mɔgɔw to u yerɛw ma, u ka ɲanatɔmɔli kɛ ani u ka kunkanko

Tɔɔɔ ye cɛw ni musow bɛɛ taa ye. Nin ciyɛn min bɛ dimi, o b'a to an bɛ miiri ani ka an yerɛ ɲiniga ka duɲa: Mun na tɔɔɔ yerɛ bɛ ye? Mun na ɲanamaya yerɛ kɛra ten? Mun le yerɛ marara an ye ka kɛ sini ɲɛsigi ye, nin diɲɛ juguma nin na? An bɛna kɛ cogo jume nin geleya ani nin dusukasiba nin na?

Ka tɛmɛ ciden Poli ka bataki fɛ, an bɛ se ka jaabili sɔɔɔ nin ɲinigaliw la! Nin sebe kɔɔɔ an bɛna miiri nin jaabiliw la ka ɲɛ o min bɛ sɔɔɔ Ɔɔɔmukaw kitabu la.

1) Ciden Poli tun ye tɔɔɔ lɔn wa? Wala miiribaga tun lo, wala lɔnikɛla ɲanama lo min yɔɔɔ ka jan ni nin diɲɛ tiɲɛ ye wa?

Poli tun ye mɔgɔ ye min delila tɔɔɔ la. A bɛ kumana nin koo la, kamasɔɔɔ a ye koo dɔ dɔn o koo la.

Poli ka tɔɔɔ kun tun ye a ka danaya ye, katuguni a ye latigeliba kɛ Yesu ka kibaru fɔ la. O cogo la, a ye kaso caama kɛ. U tun y'a bugɔ ni gbɛɲɛ ye, u y'a bon ni kabakuru ye siɲɛ kelen ka kɛ i n'a fɔ a saara. Kurun tiɲɛna n'a ye siɲɛ saba, a ye fantaya lɔn, ani bana. A ye dɔgɔyama ni jalakili gbansan sɔɔɔ.

O de y'a to, nin kuma kun min sebera tɔɔɔ koo la, a ka kan an ka janto a la.

2) Poli ye kuma min fɔ tɔɔɔ koo la, Romɛkaw ka kitabu la

Nin kitabu ka sura fɔlɔ bɛ an lasɔmi. I n'a fɔ an y'a ye nin sura la cogo min na, a bɛ Adamaden ka tagama cogo yira, o min kɛra jurumu cogo ye. O bɛɛ n'a taa, an bɛna nin sɛbɛ laban ni jigi ye. Poli bɛ nin diɲɛ yirala i n'a fɔ lon min ye dibi lon ye, katuguni Romɛkaw sura kelen b'a yira ko Ala bana mɔɔɔw ma k'u don u yɛrɛw ka kɛwalenw bolo.

O cogo la, an bɛ se ka fɔ ko ni tɔɔɔ bɛ ye, o t'a yira ko juguma dɔɔɔn lo, nka Ala de ye u don u yɛrɛ ka cogo jugu bolo.

An ka Romɛkaw sura 1 kalan. Poli ka miiriya ye min ye nin sɛbɛ nin kɔɔɔ, a bɛna kɛnɛyelen bɔ an ye:

« Ka Ala to sankolo la, a be dimi mɔɔɔw fɛ minw te siran a ɲa, u be tilɛnbaliyako kɛ ka tiɲɛ dogo. Bari u ye Ala lon, nga u ma sɔn k'a bato i n'a fɔ Ala, ani u ma sɔn ka barika la a ye a cogo la. U filila u ka miiriyaw la ka kɛ nalomanw ye ka tunu dibi la.

U b'u yɛrɛ jati kolɔnbagaw ye nga u ye nalomanw ye. Nɔɔɔɔtigi Ala min te sa, u m'ale bato fɔɔ adamaden min be sa, ale jaa ni kɔɔɔw, ni sennaanifenw ni fɛɛn minw be fofo duguma.

O le y'a to Ala y'u to u ka nigɛjuguw la, fɔɔ u be kakalaya kɛ k'u yɛrɛ dɔɔɔɔya u ni ɲɔɔɔɔn cɛ. U ye Ala ka tiɲɛ to yen, ka tugu galon kɔ, ka danfenw le bato ka baara kɛ u ye, u ma Danbaga bato, ale

min ka kan ka boña tuma bæε. Amiina. O le y'a to, Ala y'u to yen nigεjuguw la min ye malobaliyako ye. U ka musow te ceko ke n'a naa ye tugu. Olu yere be la ni tóóron ye. U ma sɔn ka Ala lɔn minke, Ala fana ye u to u ka miiriyajugu la. A kera ten, u man kan ka min ke, u bæ o le ke. Tilenbaliyako sifa bæε bæ u kɔnɔ: u be kojugu ke, u kera wasabaliw ni mɔgɔjuguw ye, naɔoya fana bæ u la, tóóronfagako le bu kɔnɔ, ni keleko, ni benkanni, ni juguya, ani u be galon la mɔgɔw kan ku jalaki. U be tóóron tɔgɔjugu fɔ, Ala juguw lo, u bu yere boña ka kelew tige, u daa ka ca, u be se kojugu la kosɔbe, u murutinin be u wolobagaw ma. U kera nalomanw ye, u te lɔ kelen kan, u ka koo ka gwεε, u fana te makari tóóron na. »

(Oromékaw 1:18, 21 ka se 26 ni 28 ka se 31)

a) Ala bana mɔgɔw la

Poli segira a la siŋε saba ko: «*Ala bana*» mɔgɔw la. A y'a fɔ ka gεleya kosεbε. Nka muna o koo sera, ani jumε le ye a kunkan koo ye bi?

An tun b'a fε ka fɔ koo, Ala ye mɔgɔw bila min ke, a tε naɔali o koo la, O de y'a to ni a ye tilenbaliya koo ye, a bæ jaabili di ni tileniya ye. Miriya min ye ka mɔgɔ don u ka kɛwalenw ka kunkan koo bolo, o bæ Ala ka tileniya le yira.

An k'a to an hakili la, Ni Ala ye nin miriya sɔro, o kɔro ko mɔgɔw le tun kera fɔb ye ka ŋenatɔmɔli ke ka ban Ala ra.

b) Mɔɔɔw ye ɲɛnatɔmɔli kɛ ka ban Ala la

Aw ka jatimine ta k'a file, ni mɔɔɔ dɔ y'a fɔ aw ye ko aw ka ɲɛnatɔmɔli kɛ bolomanden nige fila cɛma, kelen kɛra sanu ye, a dilana ni sanu sɔngɔn gɛle ye, ani sɛbɛ dɔw ye a koo lakali. Tɔ kelen nin bɔni b'a ma, a cɛ kanyi, nka a kɛra mana ye, ani a tɛ foi nyɛ. Aw ka nyɛnatɔmɔli ye jume de ye?

A bɛna kɛ hakilitanya ye aw fɛ, ni aw ye manalama ɲɛnatɔmɔ ka ban sanu bololanige la. Ka sɔɔɔ Poli bɛ kalan dira ko Nin fan fɛ, mɔɔɔ bɛ nin tagama ɲɔɔɔn le taara. U bɛ joow fɛ ka tɛmɛ Ala kan, u bɛ galon le fɛ ka tɛmɛ tiɲɛ kan. U bɛ fatɔya miiriya ani kun tɛ fɛn min na ka tɛmɛ Ala ka hakilitigiya kan. U bɛ tilenbaliya ni galon fɛ ka tɛmɛ tileniya ani saniyali kan.

c) Tɔɔɔ min bɛ diɲɛ so kɔɔɔ

Ka ban Ala ma, mɔɔɔw y'a ɲɛnatɔmɔ ka kojugu kɛ. K'a sɔɔɔ ni mɔɔɔw bɛ tugura juguya kɔ, u bɛ tɔɔɔ le dana k'o lamini. Ani mɔɔɔ wɛrɛw tɔɔɔla ka sa u ka kɛwalenw kɔɔɔn.

An fana bɛ se ka kɛ sababu ye k'a gɛleya lase mɔɔɔw min ka suru an na. Min ye an sigiɲɔɔɔnw ye, ani teriw, an ka baara kɛɲɔɔɔn, an bɛ se k'u bali ni an ka tagama cogo jugu ye.

Tɔɔɔ ye jurumu ka sara ye! O cogo la, tɔɔɔ bɛ ye, katuguni Ala ye mɔɔɔ don a yɛrɛ ka jurumu sara bolo.

d) Jurumu ni a kunkankoo

Koow damine kitabu sura saba be an kalan ko an benba Adama ni Awa tun ye Ala kan bila. O cogo la, Ala y'a fo ko u bena to ka njanamaya ni kanbilali ka kunkankoo ye.

i. Benbaliya koo

A damine la Ala tun y'a fo ko kabini sisan, benbaliya bena don mɔgɔw ni nɔgɔn ce. Anw ye o koow seerew ye, ko o benbaliya ni o menikebaliya le be u sɔɔ u ka gbaso kɔɔ, wala u ka baarake yɔɔw la, Kele min be na ni joli bon ye siyaw cema, ani a be halakili don jamanaw kɔɔ.

ii. Sutana be baara la

O ko, Ala tun y'a fo ko ale bena to sutana be baara do ke mɔgɔw la, o min bena to mɔgɔw bena don tɔɔɔ la.

iii. Halakili koo

O ko, Ala y'a fo Adama ni Awa ye ko a bena sira di diɛ koow ma u bena yeɛma ale ni a ka bonsonw kama! I n'a fo dugukolo yeyeye, jaa, jii babaw, banaw, kongo sogo min be mɔgɔ kele, o fana bɔɔra an benbaw ka kanbilali la. O cogo la, dugukolo yere kera tɔɔɔ sɔɔ yɔɔ ye mɔgɔw fe.

iv. Saya koo

A laban, Ala ko mɔgɔw bee bena sa lon do la. O saya cogo yere be a ka бага seri yɔɔ bee la. Ee, nin ye halakiliba ye de!

3) Ka ban Ala ma, o ye nalomaya ye

An ka hakili to nin na: Ala tun t'a fɛ ko fɛn ka to ten cogo la. Mɔgɔw yɛɛ le ye ɲanatɔmɔli kɛ ka ban Ala ma; u bɛ miiri ko u bɛ se ka u yɛɛ demɛdɛmɛ hali ni Ala m'ɔ demɛ, k'ɔ bɛ se ka fɛn bɛɛ mara, ko u bɛ se ka faamuli kɛ u yɛɛw ma. U bɛ o kɛ k' a yira ko u bɛ se k'a yɛɛ ka kun koo ta. Mɔgɔw ye kunagoya ɲini u yɛɛ ma, ani a ye a yɛɛ don tɔɔɔ la.

An ka den dɔgɔmani ka ntalen ta. Ni dɛnɛ ye a faɛɛ dɔgɔya ka a yɛɛ ka cɛn daari a faa fɛ! A yɛɛ bɛ taara ɲɛ k'a nɛni, katuguni a bɔɔra a ka lukɔɔ ka taga to k'a ka ɲɛnɛmaya kɛ. Nin faɛma y'a dɛnɛ to a tagara kasɔɔ a tun tɛ miiri n'a ye o cogo la! A y'a to a yɛɛ ka latigeli bolo. Yani a ka mɛɛ dɔɔni, den nin ye a ka tagama jugu cogo dɔn, sisan a bɛ hakili sɔɔla a yɛɛ ka latigeli jugu min y'a to a ye kunagoya ani tɔɔɔ sira ta, ko ale jalakira katuguni ale mabɔra a faɛɛ ka luu kɔɔ ka taga yɔɔ jan, n'a bɛ tugura a yɛɛ ka ɲanamaya ka latigeli fɛ, a fɔɔ la, a samani lo a yɛɛ ka denmisɛnya ka fɛta fɛ.

Nin ntalen bɛ dɔ bɔ Adamaden ka cogo la, a b'a fɔ ko ka ban Ala ma, o ye nalomaya ye! N'i b'a kɛra ten, i ka teli ka don juguya ni bɔnɛ la. Nka, mɔgɔ min bɛ tɔɔɔ la, jigi bɛ sɔɔ u fɛ wa?

4) Jigi bɛ to

Dɛmɛ sɔɔ yɔɔ bɛ yen! Ciden Poli ka bataki Romɛkaw fɛ, o ye jigi sɔɔ yɔɔ ye. Nin kunafoli jan kɔfɛ, dusukasi min b'an fɛ diɲɛ la, a bɛ o yira. Sura minw bɛ tugura, o bɛ kumana jigi koo la, ciden Poli ye o min fɔ.

Romɛkaw sura 1: 16-17ma, Poli y'a sɛbɛ ko: «Ne te maloya ka kibaru diman fɔ, bari Ala ka sebgaya koo lo, mɔgɔ minw be l'a la, kisili ye olu ta ye, k'a damine zuwifu ma fɔlɔ, o ko siya wɛrɛw.

Kibaru diman le b'a yira ko Ala be mɔgɔ jati mɔgɔtileni ye jigi kosɔn, a be to o tilenniya la jigi barika la, i ko a fɔra cogo min na Ala ka kuma na ko:

« Mɔgɔtilennin bena kisi lanaya barika la. »

An k'an hakili to a ra, kuma kise min b'a fɔ ko: «Kibaru diman» A kɔɔ ye dɔɔn ko kuma diman. An ka jabaraniw ni an ka kuma sow bɛ kibaru jugu di an ma, ka sɔɔ a kunagoya ye min ye, mɔgɔ bɛ ŋanamayara o cogo de la. Poli tɛ o dogo k'an to o dusu kasi kɔɔ, kasɔɔ a bɛ nan ni jigi ye mɔgɔw la, minw bɛ tɔɔɔla o doni gilima kɔɔ. ani a b'a fɔ u ye ko Ala le ye kisiba ye!

Kasɔɔ an y'a mɛn ko Ala bana an na, ko a ye an don an yɛrɛ koo ŋanatɔmɔli sara bolo. Yɔɔ nin na, sɔɔli tɛ ye wa?

Kibaru diman ye min ye, o ye ko ban ma kɛ an na pewu pewu a fana ma sɔn an ma pewu pewu. An ye dence dɔgɔma ka talen min fɔ sisan nin na, facɛma ye a dence to a taara walisa a ka taa ŋanamaya a yɛrɛ ka halakili ŋanatɔmɔli sara bolo. Kasɔɔ Facɛma tun bɛ kɔnɔli kɛra lon bɛɛ a dence ka kɔsɛgɛli ma, A tun bɛ a nan koo le makɔnɔna ni dusukun min faara ni makari ye.

O cogo kelen na, Ala ye cɛw ni musow bɛɛ kelen kelen to yen walisa u ka tugu u yɛɛw ka siraw fɛ, Sira min tagama ka gɛɛ. Kasɔɔ, Ala ye an kanu cogo min na, fɔɔ a ye kisili sira labɛn, ani fɛɛɛ min bɛna mɔɔɔ bɔsi.

Yesu ye Ala ka ciden ye min ɲɔɔɔn tɛ, mɔɔɔw ka kisiba lo! Ale ka danaya barika la, an bɛna kisili sɔɔɔ Ala fɛ.

Yesu ka nafa le ye jumɛ ye? A ka kisili ye mun ye? A bɛ nan ni nafa jumɛ ye tɔɔɔ bagaw la? Njinigaliw lo, an daa bɛna se min ma sura nataw la.

=====

2 Yesu, diɲɛ kisibaa lo

Sura tɛmɛni la, an tun ye cogo ɲini k'a famu fɛn min y'a to tɔɔɔ ni kunangoya yɛɛkɛra diɲɛ la. Ciden b'a ɲɛfɔra ko tɔɔɔ bɛn ye, ani a bɛ yen halibi, mɔɔɔw ye u kɔ di Ala ma ka tugu u yɛɛw ka hakilitanya fɛ, a fan wɛrɛ la tuguni, ka Ala to a ka dimiya senuma la, a y'to u yɛɛw ka ɲɛnatɔmɔli sara bolo min ye dimiya ye.

O kɔfɛ an ye kibarɔ diman mɛn. Jigi bɛ yen katuguni Ala ye Yesu Kirisita ci diɲɛ la ka mɔɔɔw kisi.

Sisan an bɛna an jɛgɛn ka taga nɛ kibarɔ diman fan fɛ, ka nɛnigali kɛ ko Yesu kɛra Kisiba ye mun fɛn na?

Yani an ka don sereya gbanimaw la, an ka ciden Poli ka bataki kalan: Romɛkaw 3. 22-25 ko:

« Mɔɔɔ o mɔɔɔ lara Yezu Krista la, Ala be olu bɛɛ jati mɔɔɔtilenninw ye, wolomani t'o la.

Bari mɔɔɔ bɛɛ ye hake kɛ, u yɔɔɔ janana Ala ka nɔɔɔ la. Nga Ala ye nɛɛma kɛ u ye k'u jati mɔɔɔtilenninw ye Yezu Krista sababu la, ale min y'u kunmabɔ. Mɔɔɔ minw lar'a la ko a sara olu kosɔn, Ala y'a kɛ hake yafa saraka ye, waasa k'ale Ala yɛɛ ka tilenninya yira, bari mɔɔɔ minw tun ye hake kɛ fɔɔfɔɔ, a ma olu jalaki. »

1) Jurumu, kunkankoo bɛɛ ka bɔɔɔɔ lo:

Nin kuma kun famuli m'an di, a ma kɛ nɔɔɔma ye, a kɔɔ ka dun. A bɛ ni jɛnɔɔɔya ye n'an ka kuma kunw ye: «jigi ani tɔɔɔ»

Kuma dɔw la dɔɔɔn, Poli ye gbɛɛya nin jusigilan sɔɔɔ, Gbɛɛya min kɛra fɛn bɛɛ ka lili ye ka fara tɔɔɔ yɛɛ kan.

An k'a fɔ nɔɔɔn fɛ: « Mɔɔɔw bɛɛ ye jurumu kɛ, o cogo la, u dɛsɛra Ala ka nɔɔɔ la. »

Jurumu, o ye nin dimiya ye, min lili dona fɛn bɛɛ la, a ye kojugu kɛ. Poli b'a fɔ ko, bɛɛ ye jurumu kɛ, a mɔɔɔ sii tɛ ye,

min ma jurumu kɛ. Mɔɔɔ sii tɛ se ka fɔ ko ale ma deli ka jurumu kɛ. O kɔ an y'a fɔ ko jurumu ka sara, o ye ko i bɛ dɛsɛ Ala ka nɔɔɔ la. An ka filiw kɔɔɔn, ka tuguni Ala tileni lo, ka to Ala la walisa ka ka nɔɔɔ sɔɔɔ.

An bɛ an yɛrɛw mabɔ fanga la. Cogoya lo k'a fɔ ko a bɛ an don an ka kunkankoo bolo ani jatigɛw min bɛ bɔ an yɛrɛw ka ŋanatɔmɔli fɛ, an yɛrɛw ka hakili jagaboli fɛ ani wunakanw la.

Ten cogo lo gbɛlɛya bɛ ni liliw ye fɛɛn bɛɛ la, nin lo ye farati ye min don na Ala ni mɔɔɔw cɛ! Ani an ka jurumu le kɛra sababu ye.

2) Ala ye yesu ci, walisa a ka nan ka jurumu koo ŋenabo

Jɛŋɔɔɔnya min tigera Ala ni mɔɔɔw cɛ, ni o de ye gɛlɛya jusigilan ye, a do bɛna ŋenabo cogo di?

A file Yesu ka nafa baa bɛɛ le ye, a saani gbɛngbɛyiri kan.

Nka, yan ni an ka kuma ka taa ŋaa fɛ, an tun b'a fɛ ka ŋeyira la dɔ ta min bɛna an dɛmɛ ka ni miiriyaw faamu.

An ka miiri k'a file mɔɔɔ min tɔɔɔni bɛ bana fɛ, ani a ka ŋɛnemaya bɛ farati la. A na sɔɔɔ a tɔɔɔni bɛ farisogo bana dɔ fɛ, u bɛ min wele ko kansɛɛ. A bɛ dimi caama mɛn a yɛrɛ ka fari la, koo tɛ ŋɛna a fɛ.

Dɔtɔɔw bɛna mun le kɛ?

A kaɲi u be fura san seɓe ke ka d'ama min bena se k'a ka diminin suma. A kaɲi nka dɔɔɔɔw te se ka dimiyanin bali ka taa ne! Waajibi don i ka fura ta min bena bana nin keɓe a sigi yɔɔ la, ka fura dana dana ta, i na fɔ kɔɔ farali neɔɔn (operasiyɔ)!

Ni gwɛɛya lo min ye tɔɔɔ ye an ka jamana kɔɔ, mɔɔw be se ka dan don ara walima k'a lalɔ. Min ye neɔtaga koo ye fura kelila, ani kungolo koo, ani hakili koo, walima feere min bena ta u cogoya bee neasinni be tɔɔɔ nin na.

Tuma bee a kera ina fɔ bananin ka tamasiɛnw lo fura kera ni u ti bana nin yeɓe keɓeɓe. Gwɛɛya ka lili dow ye ko: An be segina u kan teriya ni Ala cienna. Ka sɔɔ Ala kelenpe lo be se k'a daa don ka nii kow neanabɔ!

Matigi kelen le be se ka mɔɔ kisi nin koo la!

Paul kumana ko Ala nana mɔɔw demɛ yɔɔ ka Yesu krisita ci diɲenna. O cogo la Yesu ye a yeɓe don mɔɔw bolo ka sa gwengwe yirikan walisa, an ka nin koo fɔ a ye « *an k'a jurumuw jɔsi* ».

3) Yesu ye an ka jurumuw jɔsi

An bena a neɔfɔ cogo min Yesu ye saya min ke gwengweyiri kan, a be se k'an ka neɔɔɔnya dilan min tun tiyena an ni Ala ce, ani an k'a jurumuw yafa koo a be se o la.

a) Tamasiyɛnw

O cogo la, gwengweyirikan Yesu ye an ka jurumuw ta a kun, ani a ye Ala ka tilenniya tɔɔɔ munyu, o min tun kaɲi ka bin an kan. Yesu ye an hɔɔɔnya ten cogo la an ka filiw la Ala tɛ an jati tugunin jurumutɔw ye, walima mɔɔɔ tilenbaliw ye, nka a be an wele tilenniw, mɔɔɔ jalakibaliw, fili taara. Yɔɔɔ bɛɛ, cɛlabennin mɔɔɔw ni Ala cɛ u bi se ka kɛ. Mɔɔɔw bi se ka duba sɔɔɔ tuguni kokura u tun bɔɔɔna min na: nɔɔɔ, teriya ani nisɔɔndiya ni ale Ala ye.

An b'a fɛ ka tamasiyɛn fila ta ni nin sereya ye min bena aw dɛmɛ ka nin ŋumaya faamu. Aw ye miiri ka filɛ, a kalo damanin lo ye nin ye aw ti sera k'aw ka kalo sara di, ani demisenw ka ekoli sara, o kɔfɛ bana jugu tugura, a ka dɔɔɔɔso juruw faranin bɛ ŋɔɔɔn kan. Ani a file sɔɔɔma da dɔ fɛ, baarada dɔ ka ciden nana lo aw ka bon daala ka to ka sinsin wari sara ko dɔɔɔla, a dun bena kɛ wajubi ye bon ani aw ka nafolo bɛɛ minɛ kuma bɛ fɔ. Ka sɔɔɔ wari dɔɔɔnin yɛɛ tɛ yen ka d'a ma, ten dɔɔɔ aw lara a la! Ni mɔɔɔ lɔnbali nana a yɛɛ yira ani ka ko bɛɛ fɔ aw ye « aw be se ka nin cɛ to ŋansumana! Ne ye wari mara yɔɔɔ dɔ dayɛɛ a tɔɔɔ la, ani ne ye miliyɔn caaman don ara! Kabini sisan a bena se k'aw sara! »

Ni kitabu be kumana an ka jurumu koo la, a b'a suma na ni juru caaman ye min fara farara ŋɔɔɔn kan ka kɛ yen ni mɔɔɔ ti miiri a sara koo ra. Tuma bɛɛ a be kumana Yesu ka koola, ale min ye an ka juru sara an nɔɔ na, ani nin sɔɔɔɔnin na! Ale lo sara gwengwe yiri kan!

A tamasiyen filanan file.

Aw ka miiri sisan ko aw be kiritigɛ nɛ fɛ, katuguni aw ye kojugu ba dɔ kɛ ka mɔɔɔ faga. Aw ka mɔɔɔ faga ko be caayara ka taa, hali siga siga yɛɛ tɛ aw ka kojugu koo la. Kiritigela bɛ labena k'a ka kiri koo sigi: Tɔɔɔba lo bena kɛ a kun!

Kiritigela ka kuma kan bɛ mɔɔɔw bɛɛ jee tewu. A bena min fɔ a yɛɛma o de file nin ye: « aw ye mɔɔɔ faga, kojugu lo min ka kan ni saya ye. O tumana, ne dence ye makari tigi ye a ya fɔ ko tɔɔɔ min tun ka kan ka se i ma ne bena i nɔɔ ta ka tɔɔɔ. »

An ye sɔɔɔli jan kɛ nɔɔɔn fɛ a laban ne sɔɔna a ka latigeli ma. A bena sa, nka aw be se ka taa i na fɔ mɔɔɔ hɔɔɔnyalenw. »

Faa Ala, Faa dence, o kɔɔ ko Yesu, an ye kisili cogo kelen nin sɔɔɔ. U be nɔɔɔn kanu, u be makari nɔɔɔn na! Kasɔɔ bɛɛ tununa u ka jurumu kosɔn, Yesu tun b'a fɛ ka tɔɔɔ ta min tun bena ben mɔɔɔw kan ani ka sa gwengwe yiri kan u nɔɔ na. O yɔɔɔnin bɛɛ, Ala be se ka fɔ ko: « *Jalaki tɛ yen tuguni mɔɔɔ minuw kera kelen ye ni Krisita ye.* » (ɔɔɔm 8:1). Ala nɛkɔɔ, mɔɔɔ minuw dara Yesu la u ma kɛ jurumu keɛw ye tuguni, o ka celabenni ni Ala ka nɔɔɔ sisan.

b) Kuma kɔɔ «yafali»

O kɔfɛ, ka se ka nɛnfɔli kɛ kuma kise min ye ko « jurumuw yafali », an be se k'a kunna cɛ ten ko. « yafali » a kun baa ye

o ye walisa mɔɔɔ si ka jurumu kana digi a ra. Ka jurumu yafa, Yesu sara gwengwe yiri de kan, Ala baana ara yɔɔ minna. N'an laara nin jurumu yafa baara la, nin jurumu te se k'an jalaki tuguni. An bena to jɛnɛɔɔɔnya ni Ala ye, an bena to ka ɛangali a ɛe kɔɔ, ani an bena a nɔɔɔ ye.

Kibaru duman file nin ye! Yesu Krisita ka gwengwe yiri kan a be jurumu kunkow ɛanabɔ, katuguni Yesu Krisita danaya fe an be se ka celabennin sɔɔ ni Ala ye ka ke a ka teriw ye!

4) Danaya kera danaba ka fanga sɔɔ yɔɔ ye kɔɔɔɔli tuma la

O tuma na ben jumɛn le ye ben ye nin kibaru duma min kera celabennin ye ani an ka kuma kun ɛnatɔmɔli ce « Tɔɔɔ ani jigi »?

An bena nin ɛningali buguya an ka ɛafe sura kalan taw ra. An b'a fe ka daa se kuma kun saba la min bena an ka baro taa fan yira.

A fɔɔ, celabennin min be sɔɔ ni Ala ye, Yesu Krisita danaya fe, a kɔɔ te ko an te na tɔɔɔ sɔɔ de. I na fɔ ceɔw ni musow bee fe, danaba ka ɛɛɛmaya faani lo ni kɔɔɔɔliw ye! Nka a ka danaya te se k'a tanga tɔɔɔ ma min ye adamadenw bee taa ye.

O kɔfe, danaba be duba nafaman sɔɔ nafa be min na kosebe, Ala be n'a ye lon bee a ka kɔɔɔɔli la, ani a ka tɔɔɔ fe; ninsɔndiya la walima ɛnagwe la. A ka danaya b'a ka

filelike cogo yɛɛma. K'a to tɔɔɔ la, Ala b'a demɛ a bɛ ɲanamaya o kɔɔɔɔli kɔɔɔ.

O kɔfɛ, danaba bɛ ni jigi ɲanaman ye hali san da minw be nana, a bena ɲanamaya dugukolo kura la, tɔɔɔ tɛ yɔɔ min na tugu. Danaba min laara Yesu la, suu kununi layidu ni ɲanamaya banbali lahidu t'ara a ye. Ala bena fen bɛɛ dan kura ye u be kɛ fen banbali ye, ɲɛji tɛ na kɛ tugu, tɔɔɔ fana tɛ kɛ yen.

Danaba bɛ Yesu ka nali makɔɔɔna walisa a ka se ka hɔɔɔnyali laban sɔɔɔ! Ani a ka jigi be o tiyɛ nin kan.

3

Hakili ɲagami waati la Ala b'a yere yira

An kumana kisili koo la o min be Yesu la, ko mɔɔɔ o mɔɔɔ min dara a la o tigi na kisili sɔɔɔ. A ka saraka fe gwengwe yiri kan, a ye mɔɔɔw ka jurumu kunkow ɲanabɔ.

An bena kuman kun min kalan sisan, o be kumana an fe kanuya koo la, ani a be den minw ke, i n'a celabennin ni Ala ce. A daa be se tɔɔɔ koo ni jigi min be sɔɔɔ Yesu la. Kuman kun lo min bena an ka kalan beɛ nafa.

« Jo dira an ma dannaya barika la. O de kosɔn here donna an ni Ala ce an Matigi Yesu Krisita barika la. An be neema min na sisan, an donna o la dannaya fe ale de barika la. An be ɲagali Ala tɔɔɔ sɔɔɔli jigi la. O dɔɔɔ te, nka an be ɲagali tɔɔɔ kow la fana. An y'a dɔn ko tɔɔɔ be muɲuli di mɔɔɔ ma. Mɔɔɔ be se sɔɔɔ kɔɔɔɔli la muɲuli fe. O se sɔɔɔli be mɔɔɔ jigi sigi. Jigi te mɔɔɔ maloya fewu, katuguni Ala ye a ka kanuya jigin an dusukunw na ka caya a Ni Senu barika la, a ye o min di an ma.

Ka an barikantan to, Krisita sara Ala ɲesiranbaliw ye waati bennen na. Mɔɔɔ min be sɔn ka sa mɔɔɔ tilennen kosɔn, o sɔɔɔ ka gelen. A dɔɔɔ mɔɔɔ dɔ be sɔn k'a ja geleya fo ka sa mɔɔɔ ɲuman kosɔn, nka Ala ye an kanu cogo min na, a ye o jira nin de fe,

ka an jurumutɔ to, Krisita sara an ye. Janko jo dilen kɔ an ma Yesu joli barika la, an na kisi Ala ka diminya ma ale barika la. K'an to Ala juguw ye, an ni ale cɛ benna a Denke saya fɛ, janko an ni Ala cɛ bennen kɔ, an na kisi a Denke jɛnamaya barika la.» (Ɔromɛkaw 5:1-10).

1) Ala be a ka nɔɔɔ yira tɔɔɔ la

Nin kuman bɛ Ala ka nafolo ani a ka kanuya duma yira an na! An bɛ kuman kabako man dɔ kɔɔsi nin sɛbɛn kɔɔɔ min ye Ala ka kuma ye, kuma kabakoman an ka sɔɔɔli taa: «*Hali an ka dusu kasi la, an be diya sɔɔɔ a la...»*

Nin kuma man nɔɔɔ ka yɛɛman gireki kan na. Ne yɛɛ b'a fɛ k'a yɛɛma: «*An bɛ njangali hali an ka tɔɔɔ la ...»*

A mana kɛ cogo cogo a ka gbɛɛ ka miiri ko an ka tɔɔɔ bena yɛɛma ka kɛ ninsɔɔndiya ye, walima ka nisɔɔndiya jɛɛya cɛtigeli la!

Ani i ka kɔɔsili kɛ nin wɛɛɛ yɛɛmani na. Njiningali yɛɛ tɛ yen ka fɔ ko i bena ninsɔɔndiya sɔɔɔ tɔɔɔ la, walima k'a yaala. Ayi! Ja gbɛɛya kumaw lo be njini walisa ka ninsɔɔndiya kɔɔɔɔli waati la. Ala be se ka den nɔɔmanw kɛ an ka njanamaya kɔɔɔ. Denw min bena kɛ an be mɔɔn ka kɛɛɛ ni an ye an ka danaya juu sigi min na, o min ye Ala njɛɛma ye.

2) Tɔɔɔ bɛ se ka den nɔma minke an ka nɔnamaya kɔɔ

Paul bɛ kumana jijali koo la nin sɛbɛn kɔɔ, ani jogo nɔma ani jigi.

A kumana fana « See sɔɔli kɔɔɔli kan. »

Kuma kise damani bɛ yen min ka gbɛɛ ka yɛɛma kan yɛɛ wolo min ye gireki kan ye.

Dɔw b'a sɔɔ ka yɛɛma « *see sɔɔli kɔɔɔli kan* » ka sɔɔ dɔw fɛ, «cogoya nɔman lo». Ciden Paul ka kuma cogo b'a fɛ ka yira ko an ka tɔɔɔ kow bɛ an ka danaya ni an cogo yira.

Ka se ka nɛyirali fɛn sɔɔ ka kɛɛ ni a ka kuma ye, an ka sanu nɛyirali ta. Walisa a ka kɛ sanu nɔnama ye waajibi lo a ka tɛmɛ tasuma fɛ! Yani a ka yeelen, nɔɔ bɛ yɛɛ sanfɛ walisa a ka se ka bɔ.

O cogo kelen na, Paul, ani Kitabu sɛbɛnbaga dɔw ba fɔ ko tɔɔɔ bɛ an kɛ sɛnumaw ye. A bɛ an dɛmɛ ka nɛnsin dafalenya ma, katuguni a bɛ an ka jogo yɛɛma, ani ka an dɛmɛ an bɛ se mɔlenya dafalen ma. O cogo la, ni kɔɔɔli bɛ bɛ an dɛmɛ ka kɔɔ nii fan fɛ, an bɛ se ka o see sɔɔli jati nɛtaga ye.

3) Tɔɔɔ bɛ se ka kɛ sentalon kabakuru ye dɔw fɛ

Nka mɔɔ bɛɛ tɛ o nii nɔtagali kɔɔsi. Kɔɔɔli b'a to, dɔ bɛ to ka sigasiga, dɔw ka dɛmɛ bɛ bɔ kojugu fɛ.

Dɔ fɛ, gɛlɛya bɛ se ka kɛ u ka balili kun ye, u tɛ se ka kɔɔɔ nii fan fɛ, ka sɔɔɔ dɔ fɛ, u ka tɛmɛyɔɔ lo, a bɛ u dɛmɛ ka nɛtagali ani ka Nisenu ka mɔlenya sira nɔuma ta.

Ala b'a fɛ an ka nisɔngoya ka yɛlɛmani don an yɛrɛ fan fɛ. I n'a fɔ bɔɔɔdaga dilanla bɛ bɔɔɔ kɛ cogo min na walisa k'a kɛ mina nɛnɛma ye, ka tɛmɛ an ka miiriyaw fɛ, a nɔuma, wala min kɔɔɔbɔra, Ala b'a fɛ ka an lakura Kirisita ka jaa la.

Mun na, dɔ ta danaya bɛ mandimi kɔɔɔbɔli tuma la, k'a sɔɔɔ dɔ taa bɛ nɛ ani a barika bɛ lakuraya? Mun na danaba dɔ bɛ taa barika bɛ dɔɔɔya tuma min a jugun b'a kɛlɛla? Fɛn caama bɛ sɔɔɔ a kɔɔɔ.

A n'a sɔɔɔ, cɛw dɔ walima Musow dɔw bɛ kalan dafabaliya sɔɔɔ kitabu kɔɔɔ wala a juguma. O cogo la; danaba kanji ka labɛn tɔɔɔ kama. A ka nji ka tɔɔɔ yɔɔɔ famu ani ka Ala ka latigeliw lɔn a fɛ. Mɔɔɔ ma kan ka bila a kun na ko ale tena tɔɔɔ. Ni o tɛ, o danaba nɔɔɔn mana kɔɔɔbɔli fɔb kunbɛn, a bɛna bɛn.

4) Balimaya jɛnɔnya ka nafa

O kɔ, walisa ka see sɔɔɔ gɛlɛyaw kan, danaba mako bɛ ka jigi la a teriw kan, walima a somɔɔ kan. O tigiw bɛ u ka gɛlɛyaw lɔn min kɛ, u bɛ u ka makari yira a la. U bɛ u ka kanuya ni u ka munjuli yira. Nafa bɛ a la ka tɔɔɔɔbaga lamɛ, i kana a jalaki wala ka to ka jigi a ra ka barika dɔɔɔya ka taa. Min ye a kɔkana ye, i kanji ka jaagɛlɛya kumaw le fɔ, kumaw min bɛ

dusu saalo ani ka barika bonya kumaw fɔ, min bɛna a ka danaya bonya.

N'i b'a kɛra ten, danaba kaɲi ka kalan famu gɛɛya min a y'a sɔɔ kɔɔbɔli nin kɔɔ. A ka teliya ka demɛli lase a teriw min dusuw kasilen bɛ.

O de y'a to an ye ni kalansen dabɔ tɔɔɔ ani danaya fɛ, ani an b'an jigi la Poli ka bataki la o min ye Ɔɔɔmukaw ye. O koo boɲali fɛ, an ka nii nɛtaga bɛna bɔ an ka kɛcogo la, tuma min kɔɔbɔli bɛna kɛ an daafɛ.

5) Tɔɔɔ ma bɔ Ala la

An ya mɛn ko Ala be latigeli kɛ a be an ka hakili nɛgamini ta ka baara kɛ na ye an ka mako nɛ kama. O waati la, an b'a fɛ ka ni jɛya: Kojugu ni tɔɔɔ ma bɔ Ala la. O cogo la fana an ma kan k'a nɛgɛ ni an donna hakili nɛgamin na tuma min na. katuguni kɔɔbɔli kɔni bɛ yen. Ala be baara kɛ n'a ye, katuguni n'a ye latigeli ta ale sen fɛ, an bɛna kɔgɔ nii fan fɛ.

6) An ka jigi

a) Kiri tigɛ lon koo

An ka jigi bɛ ni nafa ye. Paul be o jati, cogo wɛrɛ la, ale kisira Ala ka dimiya nataa la. Nka nin kuma kɔɔ ko di?

Paul bɛ kumana kiritigɛ lon koo la, min bɛna an ka nin diɲɛ laban yira. O cogo la danaba min jatira mɔgɔ tilenin ye, o man kan ka siran kiritigɛ lon nɛ. Katuguni ale yɛrɛ bɛna kunu ka nɛnamaya banbali sɔɔ.

Nin jigi ye tiɲɛ ye sigasigali tɛ a la. Paul ya fɔ ko: «... *an ka jigi nin ma kɛ farati fɛn ye...*»

b) A yirala jalakibali ye

An ya lɔn jatiga ko jigi lo min sinsin na Yesu ka baara la a ye o min dafa gwengwe yiri kan. Yan yɔɔ la, Yesu ye tɔɔɔ sɔɔ ka bɔ Ala fɛ min ye an ka jurumu taa ye. O cogo la Yesu sara an nɔɔ na, katuguni a tɔɔɔ la an ka jurumu kosɔn, o de yaa to Ala b'a fɔ ko an kɛra mɔɔɔ tilenninw ye, ani an sen tɛ kiri koo la tugɔ!

Paul bɛ an ka cɛlabennin koo fɔra ni Ala ye, min yɛɛ ye gwengwe yiri den ye. Jɛnɲɔɔɲya min tun bɛ yen a tigera mɔɔɔw ni Ala cɛ. Ora, Yesu gwengweni yiri kan, a kɛra nafa ye k'an hake ta ka bɔ yen o min ye farali ye. O cogo la, cɛlabennin ye benbaliya sigi yɔɔ ta. Kabini sisan, danaba tɛ siran Ala ka kiritigeli ɲɛ tun. Nka a bɛ miri ka ɲanamaya here la ani ben dafalen la ni Ala ye. An ka kisili sɔɔɔla Yesu Kirisita ka gwengweri kosɔn. Kasɔɔ, Ala tɛ dalace a ka layidu la, a ya latigɛ k'a dafa le. A ti ban an na abadaa. An ka jigi ye tiɲɛ yɛɛ ye.

An ka jigi basigira koo nafama kan! Kasɔɔ, ka kɛɲɛ ni ciden Paul ka kuma ye, an bɛ an ka jigi dayɔɔ dɔn. O cogo la a b'a fɔ ko nin jigi tena tiɲɛ: « ... *katuguni Ala ye a ka kanuya bɔn an dusukun na a Nii Senu fɛ* ».

K'an to nin jago kɛ diɲɛ na, ni mɔɔɔ dɔ ko a bɛ fɛn nafaman dɔ fɛ, min ye i na fɔ mobili ka songɔ ɲɔɔɔn, feerekɛla be min

gwɛɛ a ma, o ye a ka sarali ko fɔɔ ye u bɛ sɔɔ ka sɛbɛ di. O wari di ko fɔɔ bɛ lanaya don, ani k'a yira ko a tɔ bɛna di tuma min na fɛn bɛna don a tigi bolo.

O cogo de la, Ala ye a Nii di an ma, walisa a ka kɛ sara maralen ye, an ka kisili bilara an ye. Ani an bɛ na o numan sɔɔ lon dɔɔ la.

7) Ala ka kanuya an fan fɛ

Wagati min an dona hakili nɔgami la, an tun ka nɔ ka sigasiga Ala ka kanuya la an fan fɛ. K'a sɔɔ, a ka nii fɛ, Ala bɛ kuma an fɛ ani a bɛ a ka kanuya don an dusukun na, min ye lamagabali ye. Hali fɔɔɔɔ min bɛ halakili kɛ, gɛɛya min bɛ an sɔɔ, Ala ka nii bɛ segi a kan ko Ala bɛ an kanu. A b'an demɛ ka nin kanuya mine a fan bɛɛ la, a bɛ minw bɛɛ kera an na. A b'a to an bɛ Ala ka sebaya ni a ka Nii dɔn.

Kɔɔɔɔli bɛ se k'an sɔɔ, nka Ala bɛ latigeli ta o kow la ani dusukasi wagatiw la, walisa an ka kɔɔɔ nii fan fɛ. Haya min bɛ Ala nii ni a Matigi ka kanuya koo fɔ an ye, an bɛ an hakili jigi ko an ka sira tagama la, an tɛ an kelen na! Katuguni, an ka koow bɛɛ la, Matigi b'an bila sira.

Jigi min bɛ an fɛ Ala ka kanuya, bɛna an demɛ kɔɔɔli tuma la, walisa an ka kɛ see sɔɔɔɔw ye. Ni an ye o kanuya sɔɔ a bɛ an demɛ walisa an ka dusukun ka kɛ i n'a fɔ Yesu taa. Ka nɛnɛmaya o kanuya la, o bɛ an ka dɔ fara an ka jigi kan.

Yani an ka nin sura kunace, a ka ɗi an ka delili dɔ kalan min ye ciden Poli taa ye min be sɔɔ a ka bataki la Efɛzikaw ka egilizi la.

« O le kosɔn, ne be n kunbiri gwan Faa Ala ɗakɔɔ, sankololafen ni dugukolo kan feenw bee b'u tɔɔɔ sɔɔ ale min fe. A ka numanya ka bon. O la, ne b'a daali a ka fanga di aw ma k'aw jaa gwɛɛya a ka Nii Senuman barika la, janko Krista ka koo ka se ka sigi aw kɔɔɔ jigi barika la, kanuyasɔbe ka se ka sɔɔ aw kɔɔɔ fɔɔ ka ɗa. O la, daan te Krista ka kanuya min na, aw ni Ala ka mɔɔɔw bee bena se k'o faamu. Krista ka kanuya min temena lonniya bee kan, aw bena se k'o faamu, ka fa Ala la Amiina ! » (Efɛzikaw 3:14-19)

Nin delili ka ke an taa ye n'an b'a fe see sɔɔ an ka hakili ɗagami kan, ka Matigi ka lon kɔɔɔ, an mako b'a la ka ɗenɛmaya Ala ka kanuya la.

4

An ye ala ka denw ye

Fɔ ka se sisan ma, an bɛ kuma tɔɔɔ ni jigi koo la, k'an sinsin Poli ka bataki koo la, min ye Ɖɔɔmukaw taa ye, nka kabini sisan an bɛna an ŋɛsin ka taga sura segi la, min bɛna an hakili mara sura caama la, o cogo la tɔɔɔ bɛ sɔɔɔ a kalan na.

« Mɔɔɔ minw be taama ka kɛɛɛ ni Ala ka Nii sago ye, olu ye Ala deenw ye. Aw ye Nii min sɔɔɔ, ale t'aw bila jɔnya ni siranya la, Nii Senuman lo. Ale lo barika la aw kɛra Ala ka deenw ye, ani ale barika la an b'a fɔ Ala ye ko Baba, an Faa.

O Nii Senuman nin b'a yira an na ko an kɛra Ala deenw ye. N'an kɛra Ala deenw ye, an bɛna niyɔɔɔ fana sɔɔɔ Ala fɛ, an ni Krista bɛna o sɔɔɔ kɔɔɔɔ fɛ, bari n'an y'a ka tɔɔɔ kɔɔɔɔ sɔɔɔ, an fana ben'a ka boɔa kɔɔɔɔ sɔɔɔ.

Sini boɔa

Ne ka miiri la, boɔa min bɛna la an kan sini, o te se ka suma ni bii tɔɔɔ ye. Bari Ala bɛna boɔa la a ka deenw kan loon min na, diɛ kɔɔɔɔɔɔɔɔ be k'o loon makɔɔɔ. O Diɛ kɛra fuu ye, o te a yɛɛ sago ye, nga a Danbaga sago lo. O bɛɛ n'a ta, jigi layɔɔɔ be yen.

Ala ben'a bɔ cɛnni bolo, k'a niin don a ka deenw ka yɛɛsɔɔɔ n'u ka boɔa na. An y'a lɔn ko halibi diɛ bɛɛ be ŋunanna i n'a fɔ muso min be jigira.

Dijɛ dama tɛ, nga Ala y'an minw sɔn ni Nii Senuman ye min ye a ka difɛn fɔɔ ye, an fana kɔɔ gwannin lo k'an ka kunmabɔli kɔɔ ka kɛ Ala ka deenw ye.

Bari an kisira, nga o ye jigiko ye. N'an naa lara fɛɛn kan ka sɔɔ k'an jigi la o kan, o te jigi ye. E naa be fɛɛn na ka ban, e ben'a fɔ k'o ye jigiko ye cogo di? Nga an naa ma la fɛɛn min kan fɔɔ, n'an y'an jigi la o kan, an bena jija k'o fɛɛn nin makɔɔ. » (Romɛkaw sura 8:14-25)

1) Danaba ye den ye min lamona Ala fe

Suraw minw tɛmɛna, an tun y'a mɛn ko Ala nii bɛ Ala ka kanuya loniya don an dusukun na. k'a sɔɔ ni an ye o kanuya lon a bɛ an dɛmɛ ka taga nɛ nina, hali n'an deguna kɔɔɔɔli sifaw bɛɛ la.

An hakili b'a la ko an ye yɔɔ min kalan sisan, Poli ye Ala ka nii wele. Nka sisan taa ni kɔni, Nisenu le bɛ sereya bɔɔra an ka niin na ko an ye Ala ka denw ye. Ni an bena an ka kuma kun dabo, min ye tɔɔɔ koo ye, nin tiɛ kɛnɛyelen fɛ: Danaba ye den ye min lamɔna Ala fɛ!

2) Loniya min be soro lamoni fɛ

Aw b'a dɔn wa, faratɔw ye makaritɔw ye, katuguni u labilalen bɛ kɔɔɔɔli ma. O makoya fɛn ka caa. Ka sɔɔ lamɔni ye fɛn ye, o ye tuma min na gbaso dɔ b'a latigɛ k'a o den dɛmɛ o min nɛnɛmayara o gɛɛya kɔɔ. Wagati min ni den bilara mɔɔɔ dɔ tɔɔɔra k'a koo file, walisa k'a makoya fɛnw di

a ma, ka mara ani k'a kalan! A bɛna ɲɛnɛmaya ni mɔɔɔ min b'a kanu ka lamɔ, ka janto a la, ani k'a ka sini ɲɛsigi dilan.

Nii ta fan fɛ, ni an fana bɛ ɲɛnɛmayara ni Ala tɛ yen, an tununa, ani an labilalen bɛ farati caama ma, i n'a fɔ o faratɔw bɛ cogo min na. Ka Ala to a ka nɛɛma kɔɔɔ, a b'a yɛɛ di an ma ka kɛ an faa ye a ka. An faa min bɛ dugukolo kan, a bɛ fili tuma dɔ a ka baara la, katuguni a dafani tɛ! Ala min ye sankolola Faa ye, ale dafalen bɛ kanuya la, muyuli ni hakilitiya la.

Ala b'an mara, a bɛ an kanu, ab'a latigɛ k'an dɛmɛ ka kɔɔɔ danaya la ka tagama ɲɛnɛmaya la. Ala ye faa ye min ka kan ni jigi daali ye. Ala bɛ sini ɲɛsigi nyuma labɛn an ye.

Lamɔni ye baara bɛni ye min bɛ den ani o gbaaso kura nin cɛ. A bɛ lɔ ni a ka koo bɛɛ ye, ka kɛ a bangebaw ye ani a ka kunadiya ani den ni yɛɛ ka ketaw. Ɔɔɔɛkaw ka jamana la, wagati min Poli y'a ka bataki sɛbɛ, lamɔni tun tɛ yɛɛma. O kɔɔ ko mɔɔɔ min ye den bangi ani min y'a ta k'a lamɔ, o bɛɛ ye kelen ye. Ni o tɛ, ni den kɔni tun lamɔna ka ban, a ka gɛɛ ka i dala cɛ o lamɔni la.

Poli b'a fɔɔra ko danaba kanji ka lɔn bɛn min bɛ ye ale ni Ala cɛ, ani ka i jigi la a kan o min ye facɛma bɛ janto a denw la cogo min na, danaba bɛ nɔɔɔ a faa la o cogo la.

Kabini sisan, an be se ka Ala wele an faa! Nin tiyɛ kayi kosebɛ.

3) An Faa b'an ka dusukasi mada

Sisan jɛŋɔŋɔnya min bɛ ye, kunadiya ni lamɔni cɛ, ani an ka kuma min ye tɔɔɔ ani jigi cɛ.

Siraya, hami, ani o bɔŋɔŋɔn koow, ni dusu kasi olugu le kɛra tɔɔɔ bɔ yɔɔ ye. K'a sɔɔ, Poli b'a fɔ ko ni jigi b'an fɛ ka kɛ Ala denw ye, nin siranya caama bɛna tunu, an yɛɛ le b'an jaa gɛɛya ka don kɔɔɔɔli la!

An ye Ala denw ye! O kɛra dakabana koo ye! An ye Ala ka denw ye, cogo tɛ yen tugu ka fɔ ko an bɛna siran Matigi nɛn kɔɔ tugu, wala ka yɛyɛɛ ka to ka miiri kiritigɛ lon koo la tun! Ala tun y'a fɔ ko, an kɛra a denw ye, a bɛ an kɛ jalakibaliw ye.

An kɛra Ala ka denw ye ka dogo a gamafuraw kɔɔ, an tɛ siran nijuguw nɛ tugu, walima sukɔɔw, karamɔɔw walima subagaw. Kamasɔɔ an kɛra Ala denw ye ani an bɛ taama k'an bolo don a bolo, o la, sini nɛsigi tɛ se k'an jaa tigɛ.

4) An Face b'an kɛ hɔɔɔw ye

Min ye Ala denya ni jɔɔya ye, Poli ye o jɛya. Katugu ni den ye ladon koŋuma sɔɔ, a bɛ bɔnya a bɛ yɛɛma hɔɔyali sɔɔ, a bɛ nisɔndiya ka kɛnɛ ni a ye jigi ni kanuya min sɔɔ ka bɔ a bangebaw fɛ. K'a sɔɔ jɔn tɛ o hɔɔyali kunadiya sɔɔ, a nɛnɛmaya bɛɛ bilara wajibi koow gbansan le ra. Tɔɔɔ siranya b'a to jɔn bɛ a ka kuntigi kan minɛ. Jɔɔya mana kɛ cogo o cogo a bɛ tɔɔɔ le bangi.

Ala kera an Faa ye! a ma ke jɔnw ka kuntigi ye dɔɔn. A b'a fe ka an bɔ jɔnya sifaw bee la, o min b'an nagasi.

An bɛna nɛyirala dɔ ta.

a) Dina siraw min ka sariya ye wajibi koo ye

Dina sira o sira min be a ka koo misɛnya, o be yeɛma ka ke i ko jɔnya. Ni a sɔɔla ko mɔɔɔ be danaya koo yira i n'a fɔ wajibi koo ka to ka koo kelen fɔ tuma bee ko: « Ni ke, kana nin ke...» O wagati la, o danaya be yeɛma ka ke jɔnya yere yere ye. O cogo kelen na, ni mɔɔɔ be kuma tuma bee Ala ka kiri koo la, ka sɔɔ a te kuma a ka nɛma ni a ka kanuya koo la, ayiwa o cogo be jɔnya cogo le yira ka tɛme hɔɔyali kan. K'a sɔɔ, a kunagoya ye min ye, o ye ko kiretiyɛya be tagara o misɛnya bolo kan! K'a sɔɔ o ye bɔnɔbaa ye.

b) Nii min be dibi kan, o ka kewale

Min ka jugu ka tɛme fɛn bee kan, o ye ko jɔnya min be ke nii koo fan fe dibi la, ni o be se ka ke joo sɔn koo ye, ka mɔɔɔw ka niw nɔgamu, ka suukɔɔw bato, wala subagaya koow.

c) Fila wɛɛw minw be mɔɔɔ kele

Ni mɔɔɔ ye a yere di fila kunuli la, ka fara dɔɔki ni dɔɔ ma, o min be se k'a ka farisogo halaki, o fana ye jɔnya dɔ ye.

d) An ka jigi ye min ye

Ni i minɛna jɔnya sifaw bee ka jan na, minw kera kaso den ye o koo ta fan fe, u b'a ye ko see sii te u fe tugu! U ka

fɛ bɛ se k'an dɛmɛ walisa an ka se ka ni wagati ka tɔɔɔ muyu.

Ni an y'a dɔn ko tɔɔɔ min an b'ara bɛna tunu lon dɔɔɔ pewu, ni an laara o la, o bɛ se k'an dɛmɛ ka bi ka tɔɔɔ muyu. Aw ka miiri bana jugu dɔw koo la, i n'a fɔ kanseri u kanji ka to fila ta la tuma bɛɛ, ani u b'a farisogo sigɛsigɛ ka ɲɛ. Tuma dɔ ni a sɔɔɔla ko an y'a bila an ka miiri la ko a bɛna kɛnɛya

6) An kɛra ciɛn talaw ye ni Kirisita ye ɲɔɲɔmɛ

Ka se ka faamu ko an ye ciɛntalaw ye ni Kirisita ye, an ka kan ka kɔsegi lamɔ koo ni gbaso koo ma. Den min bɛ lamɔ na, o ka kan ka sɔn ka a ka lamɔbagaw ka kɛcogow bɛɛ la. A ka kan ka tugu sariya, ni lamɔ cogo min u b'a dira a ma. Yesu kɔni tɔɔɔla katuguni mɔɲɔw tun bɛn na a la ka ban a la. A ka tɔɔɔ tugura a ka kununi ka nɔɔra la.

Danaba, o min kɛra den ye Ala ye min lomɔ, o ka kan sɔn o sira ɲɔɲɔn ka tagama cogo la. I n'a fɔ a b'a fɛ ka tagama ni Yesu ye ni a dusu bɛɛ ye, ani ko a bɔɔra gbaso kelen na ni ale ye, a bɛna gɛɛya ni ban kunbɛn, i n'a fɔ min ɲɔɲɔn seera Kirisita ma. Diɲɛ tɛ a na jaa kura ni kanu, An ka kɛra Ala taa ye min, o man di u ye. I n'a fɔ Kirisita kununa cogo min na, ka tɛmɛ saya la ka don ɲɛnɛma la, an fana bɛna kunu lon dɔ fana ka ɲɛnɛmaya a ka nɛɛma kɔɲɔ.

Ciden Poli y'a fɔ a ka tɛtiri filana min a y'a ci korɛntikaw ma:
 « Waati dɔɲɔni tɔɔɔ minw b'apos;an sɔɔɔ, o te foyi ye. An bɛna boɲa min sɔɔɔ o tɔɔɔ nin kosɔn, o ka bon haali.» Tɔɔɔ

bɛna ba lon dɔla ani ka yɔɔɔ to Ala ka nɔɔɔ banbali ye. A ka denw ka hakilina taa ye.

O cɛn ka cogo ye min ye, an bɛna o ɲafɔ, ani nin ɲɛnɛmara nɔɔɔ min na. An b'a fɛ ka o cɛn, an b'a fɛ ka yira nin tiɲɛ bɛ" se k'an mara cogo min na tɔɔɔ la, ani cogo min a bɛ se ka barika di an ka jigi ma.

5 Danfɛnw bɛɛ bɛ tɔɔɔ la

« N'an kɛra Ala deenw ye, an bɛna niyɔɔɔ fana sɔɔɔ Ala fɛ, an ni Krista bɛna o sɔɔɔ ɲɔɲɔɲ fɛ, bari n'an y'a ka tɔɔɔ ɲɔɲɔɲ sɔɔɔ, an fana ben'a ka boɲa ɲɔɲɔɲ sɔɔɔ.

Ne ka miiri la, boɲa min bɛna la an kan sini, o te se ka suma ni bii tɔɔɔ ye. Bari Ala bɛna boɲa la a ka deenw kan loon min na, diɲɛ kɔɔɔɔɔnin be k'o loon makɔɔɔ. Diɲɛ kɛra fuu ye, o te a yɛɛ sago ye, nga a Danbaga sago lo. O bɛɛ n'a ta, jigi layɔɔɔ be yen.

Ala ben'a bɔ cɛnni bolo, k'a niin don a ka deenw ka yɛɛsɔɔɔ n'u ka boɲa na. An y'a lɔn ko halibi

dijɛ bɛɛ be ŋunanna i n'a fɔ muso min be jigira. Dijɛ dama tɛ, nga Ala y'an minw sɔn ni Nii Senuman ye min ye a ka difɛn fɔɔ ye, an fana kɔnɔ gwannin lo k'an ka kunmaboli kɔnɔ ka kɛ Ala ka deenw ye.

Bari an kisira, nga o ye jigiko ye. N'an naa lara fɛɛn kan ka sɔɔ k'an jigi la o kan, o te jigi ye. E naa be fɛɛn na ka ban, e ben'a fɔ k'o ye jigiko ye cogo di? Nga an naa ma la fɛɛn min kan fɔɔ, n'an y'an jigi la o kan, an bena jija k'o fɛɛn nin makɔnɔ. » (Rome 8:17-25)

Sura fɔɔ min tɛmɛna, an kumana ko Ala le kɛra mɔɔ bɛɛ ka lamɔbaga ye, cɛw ni musow minw ye u jigi la a kan, walisa u ka kɛ a ka denw ye. Nin ciyɛ kuma bɛ se ka dɔ bɔ an ka sigɛw la tuma min an bɛ tɔɔɔ ni kɔɔɔbɔliw la! A bɛ se ka an ka jigi yiriwa.

1) Poli ye ŋɛyirali ta kongo koo la i n'a fɔ mɔɔw

An ye yɔɔ min kalan ten, Poli kumana mɔɔ ka sigɛ la, o dɔɔn tɛ, nka danfɛnw bɛɛ taa.

A fɔra ko danfɛn bɛɛ bɛ wunɔra ka kun kɛ tɔɔɔ min bɛ digira dijɛ kan. K'a sɔɔ o dijɛ bɛ lon dɔ makɔnɔli la ni muŋuli ye, lon min Yesu Kirisita bena nan dugukolo kan.

A bɛ mɔɔ kabakoya ka ye ko an bɛ kuma kongokolo koo la i n'a fɔ o kongo bɛ se ka hakili kura dɔ jagabɔ, i n'a fɔ a bɛ

tɔɔɔla ani ka ke ni a yeɛ ka miiri ye. Kitabu be kuma kongo koo la i n'a fo a kera mɔɔ ye. An m'a kan ka miiri ko kongo kera mɔɔ ye min be ni miiri ye. O kera ɲeyirali ye dɔɔn ka se ka tiɲe kuma nafamaw fo dɔɔn.

2) Poli ka kuma

Ka damine, an b'a ye ko an ka bi diɲe ka koow te i n'a fo Ala tun ye diɲe dan foɔla tuma min na. O wagati la, tuma min na Ala tilara a ka baara la o min ye diɲe dan koo ye, a y'a ye ko fen bee tun «ka ɲi kosebe». Bi, an be koo nafama ɲumaw ye halibi kongo la, nka, kunagoya ye min ye, a jugumaw fana ka ca. Diɲe te a cogo la tugu, a te i n'a fo a tun be cogo min na tugu. A surumani ye min ye, o ye ko kongo be tɔɔɔla, a be mɔɔow fana bilara tɔɔɔ la, katugu a barika dɔɔyara, a te se ka jatimine ke sini koo la, ani a ka jugu.

a) Ala ka danga sera dugukolo ma

Poli be kumana danga ni kiri koo min Ala y'a fo ka di dugukolo ma tuma min na Adama ni Awa ye kanbilali ke. Adama ni Awa ka gbaso tun be ɲenemayara alijine la, yɔɔ yumaba tun do. A nana se ko Ala ye o gbaso bila, ani adamadenw bee ye tɔɔɔ sɔɔ u ka kanbilali kɔɔn. A geleya ye min ye, o ye ko mɔɔɔ dona kele la ni diɲe ye, min yagamina.

Tiɲe lo, kongo be baara la ka se ka feere di adamaden ma, nka a be se ka yeɛma adamaden yeɛ kama fana. Kongo be nafa caama di adamaden ma, nka a be se fana ka adamaden

ka kenɛyali koo nagasi, k'a ka nafolo fɛnw nagasi ani k'a ka ŋɛɛmaya yɛɛ nagasi.

b) Adamaden ye kongo halaki

Adamaden bɛ se ka tɔɔɔ ka kun kɛ ko a ma jantoli kɛ, a ka koo latige cogo la, a bɛ tagara ŋɛ ka o kongo halaki, ani a kunkankoo bɛna yɛɛma ale adamaden yɛɛ la. Halakili koo dona Adamaden ni kongo cɛ, ani a bɛ gɛɛya ni dimi wolo, ka na ni hami ni hakili ŋagami koo ye.

Koo caama bɛ ye k'a yira cogo min adamaden bɛ kongo nin fagara cogo min na.

N'a miirila bolifɛnw min adamadenw y'a dilan. Bolifɛnw ka ŋi, o b'an dɛmɛ koo caama na. Masini babaw ka sisi bɛ nan ni ciyeni caa ye, a bɛ fɔŋɔ ni jii ka nɛɛma cɛn, ani o bɛ kɛ sababu ye ka bana caama lase an ma.

Adamaden jijara ka to ka esensi minw jɛni bolifɛnw la, ŋininikɛlaw y'a yira ko o de bɛ kɛra sababu an ka fɔŋɔ bɛ to ka gban. A bɛ an ka fɔŋɔ cogo yɛɛmana k' a juguya.

O yɔɔɔ gban kojugu kɛra sababu ye, sanjii tɛ bɛna jamana dɔ kɔɔ, an bɛna jaa ye yɔɔ caama na, ani o bɛna kɛ sababu ye ka na ni kɔŋɔbaa ye. Maraw dɔw kɔɔ fɔŋɔbaw bɛ cɛɛni kɛ, o fɔŋɔw ni jii babaw bɛ cɛɛni baw lase mɔŋɔw ma, fɔ dɔw bɛ fɔn sii yɔɔw la, ani dɔw yɛɛ bɛ sa.

Adamadenw ka baaraw bɛ kongo cɛɛna, ani o bɛ kɔɔɛgi ka bi ale yɛɛ kan ka dɔw faga ani bɔɔ bɛ se dɔw ma.

Adamaden bɛ wunara ka kɛɛ ni gɛɛya min bɛ u sɔɔla. Tiɛ lo, an bɛɛ bɛ tɔɔɔla, ani an bɛɛ bɛ yɔɔ yuma fɛ. K'a sɔɔ an teriw min bɛ nin sɛbɛ kalan, bɛ o gɛɛya kɔɔ!

3) Ala bɛna sankolo kura ni dugukolo kura dan

Ciden Poli ka miiri ye min ye, o ye ka jigi di mɔɔ tɔɔɔniw ma! Kamasɔɔ, danabaw bɛɛ kelen kelen bɛ ni jigi ye, o min suu kunuli koo ye. Kitabu bɛ kuma jigi min ye sankolo taa ye. Poli bɛ kumana jigi dɔ koo la min bɛ sɔɔ sura 8 la ani verise 21 ka bɔ Romɛkaw ka kitabu la.

Poli y'a fɔ ko: « *Ala be n'a bɔ cenni bolo, k'a niin don a ka denw ka yɛɛ sɔɔ n'u ka boɔa na...* » A y'a fara a kan ko Ala denw bɛ ni nɔɔɔ min ye, dugukolo fɛn tɔw fana bɛna o nɔɔɔ ɲɔɔɔn sɔɔ.

An bɛ kuma tuma dɔ kunuli koo la ka don ɲɛɛmaya banbali la, o la, an bɛ se k'an yɛɛ nyiniga: an bɛna ɲɛɛmaya min? Kitabu bɛ an ladɔniya ko sankolo kura ni dugukolo kura bɛna kɛ. O b'a to an b'a miiri ko an ka kongo tɛna tunu pewu, nka a bɛna lakuraya ka kɛ banbali ye.

Poli b'a yira ko dugukolo bɛna foni ka bɔ tolilenyara. Ni o tɛ, fɛn min bɛɛ b'a kɔɔ, o bɛɛ ka jugu, o bɛɛ bɛna bɔ ye ka tunu pewu. O la, an bɛ bi bi min na, a tɛna to tolineya ni saya la tugu. Ala denw bɛna kunu ka ɲɛɛmaya ka to jɛɲɔɔyara ni danfɛn kuramaw ye, o ɲɛɛmaya kura tɛna kɛ ni gɛɛya ni tɔɔɔ ye tugu.

4) Ala ka neema bena a ka danfen kuramaw fa

Ka keɲe ni danaya kuma cogo ye, «sankolo» ye yɔɔ ye, Ala ni a ka melekew be yɔɔ min na. Adamadenw be dugukolo kan, k'a sɔɔ an be wagati min na, an te se ka Ala ye ηɛɛdaa ni ηɛɛdaa, wala ka a kan men, kamasɔɔ farali be nii yɔɔ la, o min ye sankogo ye, ni dugukolo o min ye bolofenw ka yɔɔ ye.

Ka keɲe ni a ka kuma ye sura 8 la romɛkaw ka kitabu la, Poli y'a yira ko ηenɛmaya banbali yɔɔ la, dugukolo kura bena lajen yɔɔ kelen na sankolo kuraw la. Ka bɔ o la, farali tena sɔɔ sankolo ni dugukolo la tugu. Ka ta o wagati la, Ala ka nɔɔɔ bena o dugukolo kura ni fa. Mɔgɔw bena Ala ye ηɛɛdaa ni ηɛɛdaa, ani u bena ke jɛɲɔgɔyala ni Ala ye! U bena ke dugukolo saniyali la, o min yeɛmana.

Dugukolo ni sankolo kuraw bena ηɔgɔn lajen yɔɔ min na, an te o dɔn. O ηenɛmaya yɔɔ kura ni ka cogo temena an ka miiri kan! Kitabu fana be dɔɔni dɔɔn le fɔ an ye o koo la.

Yɔɔ dɔ file nin ye min samana ka bɔ yirali ka kitabu la:

« Kɔngɔ ni minnɔgɔ tena u mine tun abada. Tile fana tena digi u la tun, wala funteni, katuguni Sagaden min be masasigilan cemance la, o na ke u genna ye ka taa ni u ye ηenamaya ji boyi yɔɔw la. Ala na ηɛji beɛ ce ka bɔ u ηew la.»

(Yirali 7:16-17)

« O kɔ, ne ye sankolo kura ni dugukolo kura ye, k'a masɔɔ sankolo fɔɔ ni dugukolo fɔɔ tɛmɛnna. Kɔɔji fana tɛ yen tun. Ne ye dugu senuma Jerusalem kura fana jigintɔ ye ka bɔ sankolo la Ala yɔɔ. A labennen bɛ i ko kɔɔmuso min masirilen bɛ a cɛ ye. Ne ye kumakanba mɛn ka bɔ masasigilan na, ko: «Ala sigiso file mɔɔw cɛma! Ale na sigi u fɛ, u na kɛ a ka mɔɔw ye, Ala yɛɛ na kɛ u fɛ yen ka kɛ u ka Ala ye. A na jɛji bɛɛ cɛ ka bɔ u jɛ la. Saya tena kɛ tun, su kasi fana tena kɛ tun, wala kasikan wala dimin, k'a masɔɔ fɛn fɔɔw tɛmɛnna. »

Min sigilen bɛ masasigilan kan, o ko: «A file! Ne bɛ fɛn bɛɛ kɛ kura ye.» O kɔ, a y'a fɔ ko: «I ka sɛbenni kɛ, katuguni nin kumaw ye kuma jɛlenw ye, kuma sɛbɛw don.» » (Yirali 21:1-5)

« Dugu da la kon tan ni fila ye kɔɔnkisɛ songɔ gɛlen tan ni fila ye, kon bɛɛ kelen-kelen ye kɔɔnkisɛ kelen ye. Dugu fɛɛkɛnɛ ye sanu yɛɛwolo ye i ko wɛɛ sɛbɛ.

Ne ma Alabatosoba ye o dugu kɔɔ, katuguni Matigi Ala Sebaayabɛɛtigi ani Sagaden ye o dugu ka Alabatosoba ye. O dugu mago tɛ tile wala kalo la ka yeelen bɔ a ye, k'a masɔɔ Ala nɔɔɔ ye a ka yeelen ye. » (Yirali 21:22-23)

Ciden Yuhana ye yeli min sɔɔ, o koo le bɛ fɔɔra yan. Poli ye min fɔ sura 8 la a bɛ o le waleya.

Sankolo kura ni dugukolo kura bena kɛ! Ani u fila bɛɛ bena jɛnj ka kɛ kelen ye! A bena Ala ka nɔɔɔ dafani yira, ani mɔɔɔw bena Matigi ye ɲɛdaa ni ɲɛdaa! U bena to ɲɛnɛmaya banbali la ni Matigi ye.

O cogo la lo fɛn min bɛn an ɲɛɛ sisi, k'an hakili ɲagami, wala k'an bila kasi la nin diɲɛ kɔɔɔ, o bɛɛ bena tunu. Tɔɔɔ tɛna kɛ tugu. Saya tɛna kɛ tugu, o ye koo dafani ye! O ɲɔɔɔn tɛ!

5) An ka ala ka ɲaadaa nyini

ɲa, an ka kan ka ɲɛnɛmaya cogo jume ka to ka Yesu Kirisita ka kɔɔɛgi tɔ makɔɔɔ ani nin koo ka kɛwagati?

Poli ko:

« Nka an ma min ye, ni an jigi bɛ o kan, an bɛ o makɔɔɔ ni muɲuli ye. » (Romɛkaw 8:25)

An k'an yɛrɛ balo ni o jigi ye, ka gɛrɛ Ala la, o kɔɔɔ ka kan k'an minɛ. Ani ka cogo ɲini k'a ka kuma faamu o min fɔɔra kitabu la. Ani ka to k'a ka kuma kalan o min ye ɲɛnɛmaya ye.

Ni an ye o barika sɔɔɔ, ka bɔ o jigi fɛ, an bena se ka gɛlɛya baw cɛtigɛ. Poli bɛ an ladi ko an k'an ka jigi makɔɔɔ ni jijali ye. A bɛ an wele ka taama ka fɔɲɔɔ ni fɔɲɔɔbaw kunbɛn.

A bɛ an wele ko an ka jija wajuli la, wagati beni ni wagati bɛnbali la! Kamasɔɔɔ an ka jigi bɛn an jaa gɛlɛya. An bena se k'an ka mɔɔɔ ɲɔɔɔn kanu, hali an juguw ani ka baara kɛ hɛrɛ,

ni tileniya, ani an jigi b'a la ko Ala ye wagati yuma mara an ye, o min bena ke banbali ye.

=====

« Ala be fen bee ke ka ne a kanubaw kɔɔɔn »

« An y'a dɔn ko fen bee be baara ke jɔɔɔɔn fe ka ko numan ke Ala kanubaaw ye, olu minnu welela ka keɔɔ ni a ka ko latigelen ye. Katuguni Ala kɔnna ka minnu dɔn, a kɔnna ka olu ko latige fana, ko u ka keɔɔ ni a yeɔɔ Denke ja ye, walisa ale ka ke den fɔɔ ye balima caman cema. Ala kɔnna ka minnu ko latige, a ye olu wele. A ye minnu wele, a ye jo di olu ma fana. A ye jo di minnu ma, a ye nɔɔɔ da olu kan fana. » (Romekaw 8:28-30)

Sisan, kitabu ye min fɔ ni o ye kabako koo ye, an bena miiri o la: *« Ala be fen bee ke baara la a kanubaw barika la... »*

Nin tɔɔɔ kuma ni, tuma min an be tɔɔɔ bolo, ka se ka la a la, ani ka famu, o ka gele kosebe. Ni a sɔɔɔla ko dɔ ka denw be fagara kɔngɔ la, katuguni samiya ma ne o tigi fe, i bi se ka nin kuma nin fɔ o tigi ye cogo di? Wala k' a fɔ mɔɔɔ dɔ ye min kele kera sababu a bɔnɔna a bolo wala a sen kelen na.

O la, an bɛna se ka nɛyirala caama ta! Sani an ka taa nɛ, an k'an hakili jigi a la ko ciden Poli tɔɔɔɔla kosebɛ. A ye mɔɔɔw ka juguya muyu, u ka fariya seera a ma, kongo ka gɛleya seera a ma. O bɛɛ n'a taa, a tagara nɛ k'a fɔ ko Ala bɛ fɛn bɛɛ kɛ a kanubaw ka makonɛ kɔsɔn. Kamasɔɔ a laara a la kosebɛ.

1) An bɛna ni kuma famu cogo di?

Sani an ka taa nɛ, famubaliya min bɛ sɔɔɔ ni wɛrese la, an ka kan ka o sigesige.

Fɔɔɔ taa, ni wɛrese m'a fɔ ko kojugu ka nɛ, wala ko tɔɔɔɔ ye fɛn nɛma ye mɔɔɔ fɛ. Fɔɔɔ, a ka nɛ an ka faranfasili kɛ dɔɔɔya min bɛ nan ni tɔɔɔɔ ye, barina koo gɛɛn, ani koo min kɛra ka digi mɔɔɔ la, ani ka Ala ka nɛmaya, hɛɛ min a bɛna jigi an kan k'a sɔɔɔ gɛleya sifaw bɛɛ seera an ma.

A filana, ni wɛrese ta yira an na ko Ala ye kojugukɛla ye. N'a sɔɔɔla ko cɛ dɔ ye an ka moto sonɛ, o kojugu kɛla le ye mɔɔɔ jugu ye, n'o tɛ Ala tɛ! O la, o son ni le kɛra an nɛnasisi kun ye. Poli kumana wɛrese min koo la, o b'an kalan ko, Ala ye Sebagaya bɛɛ tigi ye, a bɛ o nɛnasisi wagati nunu kɛ an ka mako nɛ kama.

2) Kitabu bɛ kumana konɛma jume koo la?

Nɛnigali fɔɔɔ nafama ye. An bɛ o nɛnigara aw fɛ: «konɛma» o ye mun ye? Caama b'a miiri ko n'i b'a fɛ ka nɛ, ka to nisɔndiya ni hɛɛ la, o b'a sɔɔɔ ko bolola fɛn bɛ i fɛ le, ani ka to farisogo kɛnɛyali la ani dusu diya! Dɔɔw fana b'a miiri ko

ɲɛɲɛmaya ɲuma ye ni i tagara ɲɛ ekɔli la, wala i ye lɔnikɛla baa ye i ka baara la. O Koow bɛɛ bɛ nan ni « hɛɛ » ye an fɛ.

Tuma dɔ Ala b'a to an bɛ tɛmɛ o koo nunu na walisa an ka se ka fɛn ɲuma sɔɔ an ka ɲɛɲɛmayara. O n'a taa bɛɛ an lani b'ara ko ni ciden y'a fɔ ko Ala b'a to fɛn bɛɛ bɛ se an ma an ka hɛɛ kɔɔɔn, o ye duba kuma wɛɛw dɔw ye.

Poli ye min fɔ, wɛɛsew minw bɛ tugu o kɔ, o bɛ danaba ka laban koo fɔ. U bɛ Ala ka latigɛ taa yira u ma. Kamasɔɔ, Ala y'an kisi. A y'an wele walisa an ka ale lɔn, ka fara o kan fana, a b'an jati tileniw ye. Ala nana an fɛ k'a yɛɛ yira an na, ani ka an ka jurumu koo ɲɛɲɛnabɔ. Kamɔɔ, Yesu Kirisita ka saya gbengbeyira fɛ, a bɛ yafa an ka jurumu ma, ani k'an kɛ jalakibaliw ye, ani ka cɛlabeni don an ni ale cɛ. O ye latigɛli ɲuma ye! Ani hali bi, Ala b'a fɛ ka koo caama wɛɛw kɛ an ye.

Kamasɔɔ ciden Poli y'a fɔ ko Ala ye an kɛɲɛ ni a dence Yesu Kirisita ka jaa, ani k'a ka nɔɔɔ tilan. A ye min laben an ka ɲɛɲɛmaya ye, o ye k'an kɛɲɛ ni Yesu Kirisita ka jaa ye. O «koɲuma» file nin ye, Matigi bɛ min ɲini an fɛ, ani kitabu ye o min fɔ, ani ciden Poli y'a sɛbɛ.

O la, fɛn min bɛɛ bɛ se an ma, o bɛɛ bɛ kɛ an ka hɛɛ kɔɔɔn. A ka kɛ yumama wala juguma, an ka sɔɔ wala an ka bɔɔɔ, an ka kɔɔɔɔliw wala an ka nisɔndiya. A bɛɛ! Ala ye sebaya bɛɛ tigi ye, a bɛ fɛn bɛɛ kɛ, wagatiw bɛɛ, walisa o koo bɛɛ ka

ƙe an ka here ƙɔɔɔn. Ni o te, an ka lɔntaw beɛ be Matigi bolo, ani beɛ be niyɔɔ taara walisa an ka ke i ko Yesu Kirisita.

3) Nɛyirali fen min be sɔɔɔ kitabu la

a) A fɔɔ ta! Daga koo

Cira Jeremi le ye nin nɛyirala ta. Cira ye Ala keɛ ni bɔɔɔdilabaga ye, ani ka bɔɔɔ keɛ ni a ka jama ye. Ka keɛ ni nin nɛyirali ye, bɔɔɔ be danaba ka nɛnema le yirala, o min be Ala ka tige ƙɔɔɔ.

Dagadilabaga. Dagadilabaga be miiri ka daga nɛnema ke min ƙanji. K'a sɔɔɔ, ni dagadilabaga b'a fe ka o baara nɛnema ke, wajibi lo a ka o bɔɔɔ baara fo a ka ke i n'a fo a b'a fe cogo min na. O ko a be a ka baara to bila dibi gbanima ƙɔɔɔ. Ni o bɔɔɔ tun be se ka dimi men, o tun bɛna kulen dimi fe! K'asɔɔ a ka kan ka temɛ o geɛya nunu beɛ ra ka sɔɔɔ ka ke fen ye min ka di a dilabaga ye.

Aw ka cogo ka bɔ Yesu taa ma! An ka laɛini de ye nin ye! Ala ka laɛini de ye nin ye danabaw beɛ fe.

K'asɔɔ sira min ka kan ka ta ka sɔɔɔ ka ke fen ye, o man ƙɔɔɔ. An ka sira be se ka ke ni geɛya caama ye, ni juguw ye! O tɔɔɔ nunu beɛ min an b'a sɔɔɔ, be an ka sininɛsigi ƙɔɔɔya, ka kun ke dagadilabaga ka bolo no ye. Geɛya sifa caama de be an demɛ an cogo be bɔ Yesu fe.

b) Nɛyirali fɛn filana: ɛɛzɛn bolo koo

Nin nɛyirala wɛɛ nin, Yesu yɛɛ de o di, a ka kuma fɔta do min sɔɔɔla Yuhana ka kitabu 15 la, Yesu bɛ danaba suma ni ɛɛzɛn bolo ye. An bɛ se ka an yɛɛ nɛniga ko ɛɛzɛn sun ye mun ye? ɛɛzɛn ka baara ye ka den kɛ, o ye tiɛ ye? Nka an bɛ se ɛɛzɛn bolo den kɛcogo lɔn cogo di? Fɔ ni a nɔɔɔni tora yira sun kan. Ka fara o kan fana, a ka kan ka to ka carɔn carɔn tuma bɛɛ. An ka sɛkɔ Ala ka laɛini taa ma an ka nɛnɛmaya la. Ala ka laɛini taa ye ko an ka den kɛ. O den kɛ ye ko an ka Yesu ka cogo ta. Yesu tun fara kanuya la, ni hine ye, ni muɛuli ani makari ye. Tileniya tun bɛ sɔɔɔ ale la, a tun sisini bɛ a ka siraw la. Kasɔɔɔ, Ala b'a fɛ ka o cogo nɔɔɔni ani o den nɔɔɔni kɛ an ka nɛnɛmaya la. An bɛna o den kɛ cogo di, jɔn le bɛ Yesu ka cogo yira? Ka kɛɛɛ ni Yuhana sura 15 ye, ko fila nafama bɛ ye. A fɔɔɔ taa ye min ye, o ye ko danaba bɔlen lo ɛɛzɛn bolo fɛ, a nɔɔɔɔlen ka kan ka to yiri sun kan. Ni o tɛ, Ala ka den ka kan ka to Kiristi la. Ka to ale fɛ, o ye ka i siri a la, ani ka la a la, k' a ka kuma ta sɔbɛ koo ye, k'a to a ka ci fɔlenw ka i ka nɛnɛmaya nɛminɛ, ani k'a kan minɛ. Ka fara o kan, Yesu ye Ala suma ni ɛɛzɛn tigi ye, min bɛ tɛmɛ a ka ɛɛzɛn foro la ka a bolo tige tige, walisa a ka se ka den caama kɛ tugu. O jaa bɛ dimi ni tɔɔɔ le yira. K'a bɔ o la fana, a bɛ wagati gɛlenw le yira, kɔɔɔɔɔli wagati la lo Ala bɛ kɛ baara la an kɔɔɔ, walisa ka se ka ka den kɔɔɔ, nina den le bɛ an ka yira ko an kɛra Kirisita taa ye. Tiɛ lo, kɔɔɔɔɔli bɛɛ bɛ i n'a fɔ an tɛ se o kɔɔɔ, Ala b'a fɛ an ka kɔɔɔɔ sɔɔɔ ka bɔ olu dɔw la, wala a kana kɛ gbansan wa kuna ye.

c) Nɛyirali fɛn sabana: Yusufu ka ɲɛɛmaya koo

Poli ka miiri bɛ hakili jigi kɛ kitabu sɛbɛbagaw tɔw taa ra. An bɛ miiri Jeremi koo la, ani Matigi Yesu yɛrɛ sɛkɔra o tiɲɛ kuma ma. Kitabu bɛ dakelen ni o kuma ye, ani kalan min diira ka taa tɔɔɔ koo fan fɛ, o bɛ ye a daminɛ fɔ ka taga se a laban ma. An ka hakili jigi Yusufu koo la, o min ka ɲɛɛmaya ye kɔɔɔɔli caama sɔɔɔ; tɔɔɔw bina a kan, a ka kamalenya wagati la. O bɛɛ n'a taa, Ala tun bɛ Yusufu labɛn na koo nafama dɔ la, o tun ye doni girima ye. Kamasɔɔ Ala tun latigera ka tɛmɛ ale fɛ k'a ka mɔɔɔw demɛ. Yusufu sera ka fɔ a ka balimaw ye, o min tun y'a feere san caama tɛmɛni kɔ: « *Aw kɔni tun y'a latige ka kojugu kɛ ne la, nga Ala y'a ta k'a yelemɛ k'a kɛ koɲuman ye janko min kɛra bii, o ka se ka kɛ, mɔɔɔ caaman nii ka kisi.* » (daminɛ kitabu 50-20) Yusufu ka ɲɛɛmaya ye ɲɛyirala ɲanama ye ka kɛɲɛ ni Poli ye min fɔ: « *An y'a dɔn ko fɛn bɛɛ bɛ baara kɛ ɲɔɔɔn fɛ ka ko ɲuman kɛ Ala kanubaaw ye, olu minnu welela ka kɛɲɛ ni a ka ko latigɛlen ye.* » (Romɛkaw 8:28)

Ani an b'a miiri ko kɔfɛ lo Yusufu sɔɔɔla ka o tiɲɛ kuma nin famu, a dɔɔ o ye tuma min na o kɔɔɔɔli gɛlen baana. A bɛ o cogo kelen na a fɛ fana. Tuma dɔ la, a bɛ kɛ kɔɔɔɔli kɔfɛ, tuma dɔ fana a bɛ san caama tɛmɛni kɔfɛ lo, an bɛ daminɛ k'a famu mun na Ala sɔna o sera an ma. O wagati la an b'a dɔn yiriden fasɔn min a b'a fɛ an ka kɛ, koɲuma min bɛɛ an bɛ se ka sɔɔɔ. Tuma min na an bɛ tɔɔɔ bolo, a ka gɛlɛ k'a famu an ka ɲɛnasisi bɛ se ka den jumɛ kɛ Ala ka nɔɔɔ den ye, wala koɲuma jumɛ lo a bɛna bangi.

Fɛn bɛɛ ra an ka kan k'an gɛrɛ o jigi la, Ala bɛ fɛɛn bɛɛ kɛ a kanubaw barika la. O tiɛ kuma ka kan k'an ka miiri balo ani k'an ka fileri kɛcogɔ yɛlɛma kɔɔɔɔliw kan! A b'a to an bɛ jija ka tagama sira jugu kan min fani lo ni wɔniw ye.

4) «Ala kanubaw koo»

Poli b'a jɛya ko «fɛn bɛɛ bɛ baara kɛ an ka makɔŋɛ kɔɔɔɔ» o bɛ bɛn «Ala kanubaw» dɔɔɔn le ma. An k'an hakili jigi nin letiri min cira Romɛkaw ma, Poli ye sɛbɛri caama den lamɔ koo la, kamasɔɔ Ala bɛ mɔɔɔ bɛɛ le lamɔ walisa a ka kɛ ale ka den ye. Ni a sɔɔɔla ko a y'a jigi la Yesu kan. Nin kalan min b'a yira ko Ala bɛ fɛn bɛɛ lajɛni kɛ a kanubaw ye, o kuma bɛ sɔɔɔ den lamɔ koo la. Lamɔ fɛ, jɛɔɔɔɔnya bɛ dabɔ Faa Ala ni danaba fɛ. Minw dani tɛ Yesu la, o tɛ se ka o jɛɔɔɔɔnya nin ɔɔɔɔn kɛ. Olugu tɛ Sebagaya bɛɛ tigi ka kanuya lon, o min bɛ a ka den ka ɔɛ fɛ.

5) Nɔɔɔ nataa

An kumana caama Ala min bɛn fɛn bɛɛ kɛ a kanubaw ye. Nka sani an ka nin sura laban, an b'a fɛ ka aw hakili jigi nin wɛrɛsɛ nin kan: « ... A ye jo di minnu ma, a ye nɔɔɔ da olu kan fana. » (Romɛkaw 8:30b)

O nɔɔɔ ye ɔɛnɛmaya banbali ka nɔɔɔ le ye: nɔɔɔ min suu kunuli taa ye, ani nɔɔɔ min danfɛn kura taa ye! Kabako lo ni Poli bɛ kumana o nɔɔɔ koo la i n'a fɔ a koo kɛra ka ban, katuguni a bɛ wagati nataa koo fɔɔra i n'a fɔ wagati tɛmeni taa lo. O kuma cogo bɛ kitabu kɔɔɔ yɔɔɔ caama na. A bɛ kitabu sɛbɛbagaw dɛmɛ u ka se ka kuma ni jigi ye. Tiɛ don,

mɔɔɔ tɛ se ka wagati tɛmɛni koo yɛlɛma, ka sɔɔɔ ni a bɛ kumana wagati nataa koo la, o b'a yira ko o koo bilara sen kan ka ban, a lɔni lo ko wulibali lo. Ala bɛna a ka den don a ka nɔɔɔ la, siga tɛ o la. A ye daa di, ani a ye daa di koo minw na, o na dafa.

Nin bɛ hakili suma kun bɔ! Tuma min kɔɔɔɔliw bɛ bin an kan, an b'a miiri ko an tɛna se ka o nɔɔɔɔ nin sɔɔɔ, o min daa dira an ma. O fonini tɛ an ka koo ye, o ye Ala yɛrɛ taa ye! K'asɔɔɔ, a bɛ daa di fɛn o fɛn na, a bɛ o dafa! Sira min an bɛna ta ka se o yɔɔɔ la, o bɛ se ka kɛ sira jaani ye, min fani lo ni kabakuru ni barina koow ye! Nka an sankolola Faa bɛna an ɛmɛnɛ ka taa ni an ye o yɔɔɔ la, walisa an ka don a ka nɔɔɔ la.

7

Ala bɛ danaba kanu ni kanuya sɛbɛ ye

« An na mun fɔ o kow la sa? Ni Ala bɛ an fɛ, jɔn na kɛ an kama? Min ma hine a yɛɛ Denke la, nka a y'a don saya la an bɛɛ kosɔn, o tena fen bɛɛ di an ma a Denke fɛ wa? Jɔni bɛ Ala ka jɛnatɔmɔlenw sendon? Ala bɛ jo di. Jɔni na jalakili kɛ? Krisita Yesu de sara. O dɔɔn tɛ, a kununna ka bɔ suw cɛma. A sigilen bɛ Ala kinin fɛ. A bɛ Ala deli an ye fana. Jɔni na an fara ka bɔ Krisita ka kanuya la? Bɔnɛba, wala jɛni, wala mɔɔɔ ka tɔɔɔ, wala kɔngɔba, wala fɛɛɛ, wala siran kow wala fagali wa? I ko Kitabu y'a fɔ cogo min na ko:

« U bɛ tile ka an faga i kosɔn.

An jatera saga fagataw ye. »

Nka o kow bɛɛ la, an tɛmɛnna se sɔɔɔbaaw bɛɛ kan an kanubaa barika la. Ne y'a dɔn k'a jɛya ko saya wo, jɛnamaya wo, mɛlɛkɛw wo, kuntigiyaw wo, sisan fenw wo, fen nataw wo, sebaayaw wo, sankolola fenw wo, dugukolo kan fenw wo, wala dafen sifa o sifa, olu si tena se ka an fara ka bɔ Ala ka kanuya la min bɛ Krisita Yesu an Matigi la. »

(Romɛkaw 8:31-39)

1) Miriya galomaw ka fiɲɛ ye min ye

An tɛ se ka galon tige, tɔɔɔ bɛ ye, a kɛra tiɲɛ koo ye! Danabaw min kɔɔɔɔɔ geleya fɛ, o bɛ se tunu a ka geleya kɔɔɔ ni a sɔɔɔla ko a daani bɛ galon kow kan bele.

a) Danaya galoma: A miiri k'a file ko geleya b'a yira ko Ala ban na a na

K'an to dimi bolo, ani geleya sifa bɛɛ bolo, danaba bɛ se k'a fɔ ko Ala tɛ ale kanu tugu, a bɛ se k'a fɔ ko Matigi bɛ ale kelela, ko a bɛ ale kama. K'a to kɔɔɔɔɔliw kɔɔɔ, danaba bɛ se ka miiri ko Ala b'ana ale la.

b) Danaya galoma: b'a miiri ko geleya b'a yira ko Ala bana i la

O cogo la, danabaw dɔw bɛ geleya misenw bɛɛ jati ko Ala bana olugu la, wala ko o ye Ala ka kiri ni a ka ɲagini le ye.

c) Kunkan koo min bɛ sɔɔɔ danaya galoma kɔɔɔ

Ni an laara ni koo sugu ni na, a ka geɛ an ka se ka geleyaw cɛtigi ni danaya ye, ani ka to kantigiyara ni Ala ye. Kamasɔɔɔ, ka fara tɔɔɔ kan, sigasiga ni jigitiɲɛ bɛ fara o kan. A bɛ se ka sɔɔɔ yɛɛ ko an bɛ bɔɔɔ Ala ka hɛɛ min bɛɛ a tun b'a fɛ ka kɛ an ye.

Ciden Poli tun y'a lɔn ko mɔɔɔ bɛ ni o miiriya galomaw ye. A tun y'a lɔn ko tɔɔɔ bɛ se ka kɛ sababu ye fɔ danaba b'a fɔ ko Ala tɛ ale kanu tugu. An ye yɔɔɔ min kalan nin sura daminɛna, minw bɛ o galon miiri nin kɔɔɔ u ka miiri la, Poli

bɛ olugu jaabi. A b'a yira ko an bɛ miiri min labato, o b'a sɔɔ o ye galon ye, katuguni o miiriya sigira galon kan.

2) Ala b'an kanu hali ni a sɔɔla ko geleya y'an lamini

Poli ye njinigali damani njiniga, o min a y'a njenetɔmɔ. O njinigaliw nunu bilara sen kan walisa ka se ka jaabili njuma di. Ka keɲɛ ni nin yɔɔ ye, o njinigaliw labena walisa ka yira an ma ko Ala kɛra an taa ye, ani ko a bɛ an kanu hali n'an mana kɛ cogo o cogo.

Danaba min bɛ dɔ bɔ a ka jigi la koo Ala kan, ko geleyaw de kɛra sababu ye, ko Ala ka kiri ben ale kan. Poli ye seberi kɛ Orɔmɛkaw sura 8 la ko:

« Sisan kɔni, minnu bɛ Krisita Yesu la, jalaki yɔɔ si tɛ olu la tun. » (Romɛkaw 8:1)

Ka fara o kan fana, wɛrɛse 33: ni 34, Poli sekɔra o kuma kelen nin kan, ani ka njinigaliw kɛ.

« Jɔni bɛ Ala ka njenatɔmɔlenw sendon? Ala bɛ jo di. Jɔni na jalakili kɛ? Krisita Yesu de sara. O dɔɔn tɛ, a kununna ka bɔ suw cɛma. A sigilen bɛ Ala kinin fɛ. A bɛ Ala deli an ye fana. »

3) Minw laara Yesu la, ni Ala ma olugu kiritigɛ, jɔn le bɛna se ka u sendon?

A ka di sutana ye ka danaba jalaki. Sutana ka laɲini ye min ye, o ye ka danaba ka nisɔndiya bɛɛ bɔ a ra, ka a ka

jeɔɔɔɔɔɔ tige ni Ala ce. Diɔe fana be se k'an jalaki. Tuma do, an yere be ni geleya ye ka yafa an yere ka fililiw ma. Ka fara o kan, ni a soɔla ko an demensen tuma la, u ye an toɔo caama, a ka gele tuma do ka ɔine o ko ani ka Ala ka nisondiya dafani soɔo.

4) Ala be teme geleya fe, ani ka taa ni an ye koɔɔɔɔ yɔɔo la

An yɔɔo ka jan dafaleya ma o ye tiɔe ye! Kitabu be a ladɔniya ko Ala be an latilen, ani an b'a fe ka jeyali ke o koo la. Ka teme a ka kuma fe, Ala be se ka yira an na fen min te tagara an ka ɔenemaya la. Nka kun jume la a be o yira an na? A b'a fe ka mun le dafa an ka ɔenemaya la tuma min a be kuma an fe ani ka an latilen?

An b'a don ko Ala be fen bee ke ka di a kanubaw ma, ani ko a b'a fe ceɔw ni musow bee ka taama i ko Yesu taamana cogo min na. Ni o te, tuma min Ala be an kolo ka an latilen, ka teme kitabu fe, wala kalan di fe, a b'a fe k'an deme walisa an ka ke i ko Yesu.

Ala te kumana an fe ka an don kiri la i ko kiritigela min be kiritige yɔɔo la. O te! A be kuma an fe, an ye a ka denw ye, i na fo face min labena k'an jaa geleya! A be an welela walisa an ka ke mɔgo koɔɔɔɔɔ ye minw mɔna, mɔgo minw cogo boni lo Yesu fe.

Ala ye an ke a ka lamɔdenw ye, walisa an ka ke a ka den ye. Ni an kera Ala denw ye, an kera a taw ye, an ma ke a ka juguw ye.

5) Yesu ye Ala ka kanuya yira k'a to gbengbeyiri kan

Ni Ala y'an sɔɔɔ jalakibaliw ye, tiɲɛ kumaw dɔw bɛ ye min bɛ o koo yira, kamasɔɔ ciden Poli b'a fɔ an ye ko Ala ye a ka dence di an ma walisa ka se ka yafa an ma. Ala ya jati tilenw ye, jalakibali ye, k'an kisi kiri koo bɛɛ ma. Kamasɔɔ Yesu saara gbengbeyiri kan. Ala ye Yesu don kiri la an nɔɔ ra, Yesu y'an ka jurumu ta, kiritilen. O la Ala tena an jalaki tugu, wala k'an bila kololi wɛɛ dɔ la.

Fɛn nafama min b'a fɛ, a ye o di an ma, Yesu min kɛra a dence ye, Ala y'a yira ko a kɛra an taa ye. Katuguni a ye Yesu di an ma, o ye a dence kelen ye. Ala b'an jaa gɛɛya ko ale bɛ an kanu ani a bɛ an mara lon bɛɛ an ka ɲɛnɛmaya kɔɔ. A tena sɔn ka dalace an na peuw. Gbengbeyiri kan, Ala b'a ka kanuya banbali yira an na.

6) Poli ka kalan

An ka ɲɛyirala ta, ni danaba dɔ ka moto tiɲɛna k'a to kongo gbere dɔ kɔɔ. Danabaw minw dona gɛɛya kɔɔ bɛ u yɛɛ ɲiniga ko: « Ne ye mun le kɛ ani nin koo bɛɛ bɛ seera ne ma ten? » wala k'a fɔ ko: « Mun na Ala sɔɔna nin koo ka se ne ma? »

O ɲinigaliw nunu bɛ to jaabili sɔɔɔbaliya ye tuma min na gɛɛya bɛ juguya tugu! Ni a sɔɔla ko bana yera min ye kanseri ye do! Wala ni mɔɔɔ bɔɔɔna a den na. an b'a fɛ jaabili sɔɔ koo minw bɛɛ bɛ se an ma, ani tuma dɔ an b'an yɛɛ ɲiniga ko: Ala bɛ ne ɲɛgila le wa? »

a) Ala ye jalakili bi Yesu kan

Job ka Kitabu kɔɔɔ, ale bɔɔɔna a ka fɛn bɛɛ la, a tɔɔɔ la kosɛbɛ! O kɔ a ka teriw nana bɔ a ye ka damine ka to k'a ka ŋɛɛmaya wɔɔɔbi, u tun laani b'ara ko ni nin tɔɔɔ ŋɔɔɔn sera Jobu ma, o kɔɔ ko gbansan tɛ, o b'a sɔɔ ko Ala tun b'a kolola a ka jurumu kelen dɔ kɔɔɔn.

Kasɔɔ Jobu ka kitabu b'a yira ko o mɔɔɔw ka miiriya tun tɛ tiŋɛ kan. Jobu tun tɛ tɔɔɔla kamasɔɔ a tun kɛra mɔɔɔ jugu ye dɛ, nka a tun kɛra mɔɔɔ tileni ye, o de y'a to sutana y'a kɔɔɔɔ. Ciden Poli ka kalan bɛ o koo jɛya an ye walisa an k'a dɔn galon bɛ bɔ yɔɔ min na.

Ni Ala ye an ka hake bin Yesu kan, diŋɛ ka ŋaagban koo mana kɛ cogo o cogo, a ka kɛ belebele baa ye, wala fitini ye, o tɛ ko kiri bɛ bin i kan.

Ala t'a fɛ ko o ŋinigali kelen kelenw ka an tɔɔɔ: «Ne ye mun le kɛ fɔɔ ni sera ma» Walama: «Ni o koo sera ne ma, o b'a sɔɔ ko ne ka cogo ma ŋi!»

Ayi! Ala b'a fɛ an ka ŋɛɛmaya a ka nɛɛma kɔɔɔ, a t'a fɛ kiri ka bin an kan. Matigi b'a fɛ an ka nisɔɔndiya sabu an kɛra Ala ka denw ye, a b'a fɛ ko fɛn bɛɛ ra, an ka kɛ nisɔɔndiya kɔɔɔ, katuguni an kɛra a taa ye.

b) Ala b'a fɛ an ka kɔɔɔ i ko Yesu cogo

Ni a sɔɔɔ la ko an m'an kan ka an ka geleya koo fɔ ko Ala le bɛ an kolola, an dun bɛna a famu cogo di, katuguni Ala ye

Sebaya bɛɛ tigi ye, ani koo min be sera en ma, foyi tɛ dogo a la?

An bɛ ɲɛɛmara diɲɛ min kɔɔɔ, fɛn bɛɛ bɛ taga a ɲɛjugu kan. K'an to Kirisita ka nali makɔɔɔli la, ani ɲɛɛmaya makɔɔɔli la, an tɛ se ka boli ka bɔ nin diɲɛ" la an bɛ ɲɛɛmayara min na.

Bɔɛ minw bɛɛ bɛ se an ma, Ala le ma o bila an kan, nka, i n'a fɔ an y'a mɛn ka ban, a b'a fɛ k'an ka bɔɛ koo yɛɛma ka kɛ duba ye.

Tuma min na an bɛ hamiw sɔɔɔ, an ka miiri bɛ di, gbɛɛɛya kɔɔɔɔli sifaw, a gɛɛma wala a nɔɔɔma?

O la, an ka ban o jalaki miiriyaw ma: « Ne ye mun le kɛ fɔ nin koo sera ne ma ten? » wala «mun na Ala bɛ ne kolola? » an kana an yɛɛ jalaki gbansan tugu. Ayi! An ka ɲinigali nunu ɲiniga an yɛɛ ye: « An bɛ se ka mun kalan le sɔɔɔ nin lɔnta nin na? » Wala: « Ala b'a fɛ ka ne hakili jigi ne ka cogo la? » wala tugu: «ne bɛna kɛ cogo di, walisa ne ka cogo ka bɔ Yesu fɛ ne ka kokɛtaw la.

c) Ala b'a fɛ an ka ɲɛɛmaya a ka nɛɛma barika la

Tuma dɔ, an ka filili miiriw bɛ an tɔɔɔ, ka kun kɛ ko u ye an jalaki wala min bɛ ye bele ka to k'an jalaki. Kamasɔɔɔ u bɛ se k'an kɔɔɔɔ, k'an jalaki, ani an b'a ye ko tɔw bɛ an kiritigɛra. A ka gɛɛ ka se ka ɲɛɛma ni o koow nunu ye. ni Kɔɔɔɔli bɛ

ye, o ye ko i jalakibali ka sɔɔɔ, walima ka kojugu sara ni kojugu.

A ka fisa en ka nin njiniga an yɛɛw ye. An bɛ segi o kan: « An bɛ se ka mun kalan sɔɔɔ nin koo la? » wala: « Ala b'a fɛ ka ne kalan mun koo la ka tɛmɛ nin geleya tumaw la? »

Wala: « an bɛna kɛ cogo di ka bɔ Yesu la nin koo la? » Ka kɛɛɛ ni tɔɔw ka kɔɔɔɔɔli ye, an ka kan ka fiɛɛ tigi yaala k'a lɔn. K'a fiɛ ni tiɛɛ b'u fɛ? An k'an yɛɛ majigi ni a ka kan, ani ka cogo njini ka kɛ mɔɔɔ sɛbɛw wagati nataa la. Yala an ka kan k'an ka cogo yɛɛma wala ka bɛn njini ni mɔɔɔ ye wa? Ka kɛɛɛ ni an ka geleyaw ye, Ala b'an jaageleya ka kojuma kɛ. Tuma dɔ, jalakili bɛ jigi an kan i ko sanjii, an ka Ala deli walisa a ka an dɛmɛ walisa an ka se ka njɛnɛmara a ka nɛɛma kɔɔɔ, ni o tɛ, an kana njɛnɛmaya tɔw ka kiri la. An ka mɔɔɔ njumaya kɛ tɔw fɛ, sani an ka u jalaki, an ka kɛ mɔɔɔ njumaw ye u fɛ.

Kitabu ko: « *Sisan kɔni, minnu bɛ Krisita Yesu la, jalaki yɔɔɔ si tɛ olu la tun.* » (Romɛkaw 8:1) Ni an daara o la, hali kɔɔɔɔɔli gɛɛɛnɔw bɛna yɛɛma ka kɛ fiɛɛmani ye.

8

**Kɔɔɔɔli sii tɛ se ka danaba fara ka
bɔ Ala ka kanuya la**

« An na mun fɔ o kow la sa? Ni Ala bɛ an fɛ, jɔn na kɛ an kama? Min ma hine a yɛɛ Denke la, nka a y'a don saya la an bɛɛ kosɔn, o tena fɛn bɛɛ di an ma a Denke fɛ wa? Jɔni bɛ Ala ka jɛnatɔmɔlenw sendon? Ala bɛ jo di. Jɔni na jalakili kɛ? Krisita Yesu de sara. O dɔɔɔ tɛ, a kununna ka bɔ suw cɛma. A sigilen bɛ Ala kinin fɛ. A bɛ Ala deli an ye fana. Jɔni na an fara ka bɔ Krisita ka kanuya la? Bɔnɛba, wala jɛni, wala mɔɔɔ ka tɔɔɔ, wala kɔngɔba, wala fɛɛɛ, wala siran kow wala fagali wa? I ko Kitabu y'a fɔ cogo min na ko:

«U bɛ tile ka an faga i kosɔn.

An jatera saga fagataw ye. »

Nka o kow bɛɛ la, an tɛmɛna se sɔɔɔbaaw bɛɛ kan an kanubaa barika la. Ne y'a dɔn k'a jɛya ko saya wo, jɛnamaya wo, mɛlɛkɛw wo, kuntigiyaw wo, sisan fɛnw wo, fɛn nataw wo, sebaayaw wo, sankolola fɛnw wo, dugukolo kan fɛnw wo, wala dafɛn sifa o sifa, olu si tena se ka an fara ka bɔ Ala ka kanuya la min bɛ Krisita Yesu an Matigi la. »

(Romɛkaw 8: 31- 39)

1) Ala b'an kanu

Nin yɔɔɔ la, Poli ye njinigali dɔ di a ko: « *Mun le be se k'an faran ka bɔ Kirisita ka kanuya la?* » Nin yiniga ka nafa ka bon kosebe, kamasɔɔ, tuma min danaba be tɔɔɔ, a be se ka miiri ko Ala te ale kanu tugu. Caama yere be ni miiri werew ye ko: Ala ye kanuya le ye, ni o lo, n'a tun be ne kanu, a tun tena sɔn ko nin kɔɔɔɔli nunu bee be se ne ma. Ala te ne kanu, o de y'a to ne be tɔɔɔla! N'a sɔɔɔ yere a ma deli ka ne kanu! »

Ni mɔɔɔ sera ka nin bee suma ka di a yere ma, a be a ka tɔɔɔ ka kɔɔɔɔliw le bojara. Sigisiga be se ka fara dimi kan. Njinigaliw be nan ko: Mun le kera? Ala t'a yera wa? O la, an ka miiri b'a yira ko Ala bana a ra.

Poli b'a fe ka yira ko ni mɔɔɔ ka miiri be ten, i n'a fo miiri min be danaba gemine k'a fo a ye ko Ala t'a kanu tugu, o bee ye galon ye. Poli b'a fe an miiriw ni an ka jigi ka sigi tiɛ kan o min te se ka bɔ a nɔ ra, o min Ala b'a kanu. Koo minw bee be sera an ma, o koo sii te se ka tiɛ kuma bali.

2) Kɔɔɔɔli sifaw bee be se ka nan

Poli be nefɔri ke o kɔɔɔɔli la, min be se mɔɔɔ ma fo a be miiri ko Ala te ale kanu tugu ka keɛɛ ni olugu be geleya min cetigera.

Poli be njinigaliw ke ko: Jɔn na an fara k'an bɔ Kirisita ka kanuya la? Ani a ye nejyiraliw ta, o min be se ka se mɔɔɔ ma. O la, geleya o geleya, an ka kan k'an yere njiniga nin o geleya be se k'an faran ka bɔ Ala ka kanuya la. Ayiwa a laban na,

Poli ye tiɲe kuma fila dɔ fɔ: an kera sesɔɔɔbaw ye, a filanan,
« *foyi te se k'an fara ka bɔ Ala ka kanuya la.* »

Poli ye gɛleya ni kɔɔɔɔliw min bɛɛ koo fɔ, o yen in ye: « *A fɔɔ taa, o ye «dusukasi, tɔɔɔ, kɔngɔ, ɲɛɛni, wala npan?»* »

Wagati juguw min bɛ na ni dusu kasi ye, o koo fɔra! O koo damani min koo fɔra, fantaya b'ara, marali tɛ ye, ni fariya. A bɛ kumana farati koo la, i n'a fɔ sira ka gasaraw, ni bana juguw. Hali danabaw min ye tɔɔɔ sɔɔɔ diɲɛ kɔɔɔ, ani saya sera u ma, o koo fɔra o yɔɔɔ la!

Kɔɔɔɔli sifa bɛɛ koo fɔra o yɔɔɔ la! Ani Poli ka miiriya yɛɛ de ye o ye! A taga ɲɛ yɛɛ fo ka dɔ fɔ ka fara a fɔɔ taa kan, o min ye ɲɛnasisili ni tɔɔɔ ko oye. A tun bɛ kumana sisan ani wagati nataa koo la, ani a ye wagati koo fɔ. Hakili jigi ni siraya koo min tɛmɛna, ani wagati nataa ka koow min ye siraya ko ye, ani o koo bɛ se ka ɲɛnasisibaw se an yɔɔɔ ni kelen. O kɔ Poli ye ɲɛnɛmaya ni saya koo fɔ, saya min ɲɛsiran bɛ mɔɔɔw la! O saya bɛ na ni dusukasi ye banbagato ka somɔɔɔw la. O kɔ Poli daa sera famaw ni setigiw ma! A kumana diɲɛ ka setigiya la, ani dibi ka setigiw koo la. O mɔɔɔw bɛ damatɛmɛ koo kɛ mɔɔɔw la u ka kɛwalenw fɛ.

O koo jatilenw bɛɛ bɛ a kɔɔɔ! Ani ka kɛɲɛ ni o gɛleyaw ye, danaba bɛ se k'a fɔ ko Ala tɛ ale kanu tugu.

Poli ka kumaw faranfasilen bɛ. A ko o koo nunu bɛɛ tɛ se k'an fara ka bɔ Ala ka kanuya la.

3) Ala ye an kanu foo a ye a yere saraka an kɔsɔn

Poli bɛ koow kunacɛ k'a yira an na ko foyi tɛ se k'an fara k'an bɔ Ala ka kanuya la, o kuma basigira famuli koɔjuma min ye Yesu ka baara ye, o kɔɔ ko famuli koɔjuma min ye a saya n'a kunuli koo ye.

Yesu Kirisita saara gbengbeyiri kan, nka a tile sabana lon, a kununa ka bɔ saya la. Gbengbeyiri kan, Yesu ye a ka ɲɛɲɛmaya di cɛw ni musow bɛɛ ma; o yɔɔ la a ye saraka ɲɛɲɛma bɔ! A ye a yere ka farisogo di min kɛ, a ye a ka kanuya banbali yira mɔɔw bɛɛ ma.

Poli bɛ segi a kan ko, Yesu bɛ an kanu, foo ka ɲɛɲɛtɔmɔ ka sa an kɔsɔn. A tena sɔn mɔɔ sii wala fɛn sii ka an fara k'an bɔ Kirisita ka kanuya la. Ni Yesu ye a ka ɲɛɲɛmaya di, a tena sɔn ka ban an na, a tena sɔn k'an bila.

Ka fara o kan, dubaw min an y'a sɔɔ nɛɛma barika la Yesu ka saya ni a kunuli fɛ, o bɛ to badaa. Katugu ni fɛn sii tɛ se k'an ka kunadiya bɔsi an na k'an to Ala denya la.

4) Nisɔndiya sababu min b'an fɛ nii fan fɛ

Romekaw ka sura fɔb la, dubaw min an y'a sɔɔ Yesu ka sarakali fɛ gbengbeyiri kan, Poli ye ɲɛfɔli kɛ o koow la. K'a sɔɔ, a b'a fɔra ko kɔɔbɔli sii tena se ka fariya, wala ɲɛnasisi sii tena se ka nin dubaw bɔsi an na.

a) Yesu b'an ke tileninw ye

Yesu Kirisita ka sarakali nɛɛma fɛ, Ala b'an jati tileniw ni jalakibaliw ye. Ka fara o kan, a tɛ an ka jurumuw juru jati an kun tugu, katuguni Yesu tɔɔɔla an kɔsɔn, ka sa gbengbeyiri kan. O yɔɔ la lo Ala yafara an ma, a ye an saniya, walisa ni kiritigɛ lon sera, an sen tɛ kiri la tugu.

b) Yesu bɛ an cɛ labɛn ni Ala ye

Gbengbeyiri kan, Yesu ye an ka jurumu koo nɛnabɔ. A sɔna fana ka sira di an ma, walisa an ka se ka cɛlabɛni sɔɔ ni Ala ye. Yesu kelen barika la, an bɛ se ka Ala ka hɛɛ sɔɔ, k'a lon ani ka tagama n'a ye lon o lon.

c) Ala Bɛ an ladon i ko a denw

I n'a fɔ an ye cɛlabɛni sɔɔ ni Ala ye min ke, o de kɔsɔn a bɛ an ladon I ko a denw. Ka tɛmɛ o ladon fɛ, an bɛ teriya la ni an Faa Ala ye, an jigi bɛ ale ra, a fani lo kanuya la, a muɔuni bɛ, a faani lo ni hakilitiya dafani ye...

d) Ala bɛ a ka Nii di an ma

Ka fara o kan, Ala bɛ a ka Nii di an ma. Ala ka Nii bɛ nɛnɛmaya danaba ka dusukun na, danaba b'a balo ni nii kuma ye, ani k'a dɛmɛ a bɛ kɔgɔ danaya la ani kanuya la.

e) Ala bɛ nɛnɛmaya banbali lahidu ta an ye

O duba minw bɛɛ an y'a wele nin ye, o bɛɛ bɛ an fɛ, nka Ala bɛ ni o nɔgɔna caama ye ka mara an ye. A ye jigi nɔma di an ma sigasiga tɛ min na, nɛnɛmaya banbali lahidu taara an ye.

5) Fɛn sii wala mɔɔɔ sii tɛna se k'an ka dubaw bɔsi an na

Gbengbeyiri ka denya ɲɔɔɔn tɛ ! o bɛ an ka Ala ka kanuya tileni yira. Ala b'an fɛ, ani a ka kanuya ka gbiri an fan fɛ, a ka kanuya ɲɔɔɔn tɛ. Ala ye lahidu ta ko a bɛna to an kɔɔɔ, ani ka kɛ ni an ye tuma bɛɛ. Ala bɛna an ɲɛmine foo ka se ni an ye ɲɛnɛmaya banbali la! A ye latigeli le ta ko a bɛna o le kɛ, o la, sigasiga t'ara, a bɛna o kɛ. Kɔɔɔɔɔli gɛlɛmaw bɛ se k'an kɛ an ka siraw kan, gɛlɛya caama bɛ se ka se an ma, nka, a mana kɛ cogo o cogo, Ala layidu ta ko an ɲɛɛ bɛna ale ye lon dɔ.

Yesu bɛ an hakili sigi o la. A bɛ segi k'o koo fɔ Yuhana ka kitabu la ko :

« Ne ka sagaw bɛ ne kan mɛn, ne bɛ u dɔn, u bɛ tugu ne nɔfɛ.

Ne bɛ ɲɛnamaya banbali di u ma, u tɛna halaki abada. Mɔɔɔ si tɛna u bɔsi ka bɔ ne bolo. Ne Fa min ye u di ne ma, o ka bon ni fɛn bɛɛ ye, mɔɔɔ si tɛ se ka u bɔsi ka bɔ ne Fa bolo. »

(Yuhana 10:27-29)

Al aye an bolo mine kosɛbɛ a yɛɛ taara, ani mɔɔɔ o mɔɔɔ b'a fɛ k'an bɔsi, o tigi tɛna se fewu ! Ala ye sebayabetigi ye. A bɛ an nɔɔɔ a yɛɛ la! O la, kɔɔɔɔɔli sii wala tɔɔɔ sii tɛ se kan fara k'an bɔ a ka kanuya la. Ala b'an kanu; a kɛra an taa ye, ani a bɛ ni an ye.

6) An kana to an ka miiriw ka see sɔɔɔ an na: an k'an sinsin kitabu ka tiŋɛ kumaw ma

Ala tooni lo an fɛ, a bɛ an mara keleya marali la, ani fɛn sii tɛna se k'an fara k'an bɔ a ka kanuya la. Tuma o tuma, kɔɔɔɔɔli mana an ka daa kɔkɔ, ani k'an don tɔɔɔ la, an bɛ se ka miiri o wagati la, ko ban kɛra an na, ani ka miiri ko Ala yɔɔɔ ka jan, ani ka miiri ko a cogo yeɛmana.

O la, an kana an yɛɛ di o koo nunu ma. An kana to an ka miiriw ka kuntigiya ta an kan, ani an ka danaya kan.

A ma kɛ i n'a fɔ an b'a miirila ko Ala ban na an na ko o ye tiŋɛ ye. I n'a fɔ an tɛ Ala ka kanuya suma mɛɛna tugu, o t'a yira ko a tɛ an kanu tugu.

An ka miiriw bɛ se k'an bila fili la, ani k'a to an ka miiri wɛɛɛ sɔɔɔ min tɛ tiŋɛ ye.

Ni a sɔɔɔla ko kamalen misɛn dɔ k'a ka faɛɛ tɔɔ ye dugura, a bɛ se ka miiri ko a faɛɛ tɛna sɛkɔ tugu. Ni a ye o miiri, a filila. A bɛ ŋinɛ ko a faɛɛ bɛna kɔsegi ka nan. O tile damani ka kelena ŋɛnasisi bɛ se k'a lafili.

An ka ŋɛyirala dɔ ta. An tɛ tile ye sufɛ! O t'a yira ko tile tɛ yen tugu, katuguni a bɛna segi ka bɔ sɔɔɔma joona fɛ tugu.

O cogo kelen na, Ala bɛ to an Faa ye kudayi, ni an bɛ o lɔn an dusukun na wala an kana o lɔn. Ayiwa tuma min na an suni lo tɔɔɔ kɔkɔ, an m'an kan k'a fɔ ko a tɛ an kanu tugu.

Tuma min na an ka miiriw b'a fɔ an ye ko Ala tɛ an kanu tugu, an ka kan ka mun le kɛ o wagati la?

An ka danaya ka kan ka sinsin kitabu ka tiɲɛ kumaw ma, i n'a fɔ min fɔɔra nin sura nin na cogo min na. A ka ɲi yɛɛ an ka romɛkaw ka wɛɛɛw dɔw bila an ka hakili la, ani ka to ka miiri o la an ka dusukun na tɔɔɔ tuma la!

Tuma dɔ tɔɔɔ ni dimi bɛ an ɲɛ fiyɛ. A bɛ an hakili ɲagamu, ani an ka jigi min bɛ Ala kan, o bɛ se ka bɔ a nɔna. Tuma min an an farana ka sira bila o cogo la, ani an b'a ye ko an tununa, Ala b'a fɛ o wagati la k'an ka miiriliw ɲɛsin a ka kuma ma. Ka kɛɲɛ ni an ka jigi ye, a b'a fɛ k'an ɲɛmine ka taa ni an ye danaya mɔne la.

O min ye famuni koɲuma ye a ka kuma fan fɛ, ani lɔniya dumaw ka bɔ Ala fɛ, ani makari ka ɲɛsin tɔw fɛ.

«O la, tuma min na a famu bɛna gɛɛɛya ko fɛn sii tɛna se k'an fara k'an bɔ Kirisita ka kanuya la...» an bɛ an yɛɛ le bɔnɔna nafa fɛn ɲuma na. Ni a sɔɔla ko an bɔnɔna o jigi la, Ala b'an fɛ bele, ani a bɛ to an Faa ye halibi, ani a bɛ an ɲɛmine ka taa ni an ye ɲɛnɛmaya banbali yɔɔ la. Ala toni lo a ka layiduw la hali ni an laani t'ara tugu.

O la, an ka sira tagama taa ka gɛɛɛya bɛ nɔɔya ni a sɔɔla ko an dulena ni tiɲɛ kuma ma: « *Fɛn sii tɛna se k'an faran k'an bɔ Ala ka kanuya la.* »

9

Ala ka kanuya b'a to an be sesɔɔ kojugu kan

« Yahutuw y'a men ko Yesu be Betani tuma min na, u jamaba taara yen, Yesu yeli dɔɔɔn tɛ, nka walisa u ka Lazare fana ye, Yesu ye min lakunun ka bɔ suw cɛma. O de kosɔn sarakalasebaaw kuntigiw y'a latige ko u be Lazare fana faga, katuguni ale de kosɔn Yahutuw caman taara ka da Yesu la.

Yesu donna Jerusalem

O dugusaje, jamaba min tun nana Temenkan seli la, olu y'a men ko Yesu nato don Jerusalem. U ye ntamaro bolow ta ka taa a kunben, u tun be peren ko: « Tanuli ka ke Ala ye! Min nato don Matigi tɔɔɔ la, Israel ka masake, o ye dubaden ye. » Yesu ye faliden dɔ sɔɔɔ ka yelen o kan, i ko a sebennen be Kitabu la cogo min na ko:

« a Sion denmuso, i kana siran!

I ka masake nato file,

a sigilen be faliden kan. »

A ka kalandenw ma o kow faamu u ke tuma la, nka Yesu donna a nɔɔɔ la tuma min na, u hakili jiginna a la ko o kow tun sebenna Kitabu la a ta fan fe, ko mɔɔɔw ye o kow ke a ye k'a bonya o cogo la.

Jama min tun be Yesu fe, a ye Lazare wele ka bɔ kaburu kɔɔɔ k'a lakunun ka bɔ suw cɛma tuma

min na, olu tun bɛ o kow seereya bɔ. O de y'a to jamaba bɔra ka taa Yesu kunben, katuguni u y'a men ko Yesu ye o kabako kɛ. Farisienw y'a fɔ ɲɔɲɔn ye ko: «Aw tɛ se foyi la. A file, diɲɛ bɛɛ taalen file a ɲɔfɛ! »

Mɔɔ minnu taara Jerusalem walisa u ka batoli kɛ seli tuma la, Greki dɔw tun bɛ olu cɛma. Filipe min bɔra Galile Betisayida, u gerela o la k'a fɔ a ye ko: « Cɛmɔɔ, an b'a fɛ ka Yesu ye. » »

(Romɛkaw 12: 9b-21)

Ka ta nin sɛbɛ damine la, an kumana nii koo le ra. An ye cogo ɲini ka famu mun na tɔɔɔ cayara diɲɛ kɔkɔ, mun na tɔɔɔ ɲagamuna an ka ɲɛɛmaya la. Ani an miiri la Ala ka laɲini taa ra ani mɔɔ minw bɛɛ bɛ tɔɔɔla. An kumana fana ɲɛɛmaya banbali min Ala b'a di mɔɔ o mɔɔ laara a la. An ye aw jaa geleya ko a mana kɛ cogo o cogo aw ka tagama ni Yesu ye walisa aw ka se ka kɔɔɔliw cɛtigi hali ni a ka geɛ cogo o cogo.

Nin sura min bɛ tugura ni ye, an bɛna an yɛɛ ɲiniga cogo min na an bɛna an ka taama cogo kɛɲɛ nin diɲɛ na min fara ni tɔɔɔ ye, ani a bɛ tɔɔɔ lase mɔɔ ma.

1) Romɛkaw ka dugu ɲɛɛmaya cogo, ani o dugu mɔɔw bɛ bolo min kan

An bɛ sɛbɛ min kalana nin ye, a sɛbɛra Romɛ dugu ka egilizi la, a bɛ san waafila ɲɔɲɔn bɔ. Romɛ dugu tun kera dugu nafama ye, a ka jama tun ka caa ka tɛmɛ a ka mara yɔɔ tɔw

kan. I n'a fɔ bi duguba caama taa be cogo min na. Siya sifa caama tun be o dugu nin kɔɔɔ: Fanga ni nafolo caama tun be o dugu ra, ani fantaw fana tun ka caa, ani duna caama min bɔɔra Rome dugu ka fan naani nin bee ra, u nana ni u yere ka landa kecogo ye ani u ka dina siraw fana. O farali sifa tun be na ni dusu gban ye mɔgɔw ni ɲɔgɔn ce. A kera sababu ye, marali ɲuma tun te yen mɔgɔw fe cogo do ra.

Egiliziw yere tun be ni o ɲagamuni ɲɔgɔn ye. O de y'a to Poli ye u sebe walisa ka u jaa geleya u ka se ka kelenya ni kanuya ɲini. Ani Rome faamaw fana tun be sirana danaba caayali fe, o de kɔɔɔn u y'a damine ka u tɔɔɔ.

2) An kana to juguya be see sɔɔɔ an kan

An ka sebe kalan baga caama be dugubaw la! Ani u caama ka geleya ye min an y'a fɔ ka teme ten. Nka a file nin ye, ciden Poli ye Romekaw ka danabaw ladi cogo min na, o min tun be o geleya cetigera:

« Kana to juguya ka see sɔɔɔ i kan, nka i ka see sɔɔɔ juguya kan ni kojuma ye. »

Ciden Poli ye Romekaw lasomi walisa u kana kojugu ke, nka u ka tugu kojuma nɔfe. A be u jaa geleya walisa u ka see sɔɔɔ kɔɔɔɔliw kan, ani u ka hamina koow ma, ani ka ke ɲuma lonbaw ye u ka mɔgɔ ɲɔgɔnw fe, hali ni a sɔɔɔla ko o ke koo ka gele.

Ka masɔɔ a bɛ se ka kɛ ko tuma dɔ, an bɛ an yɛrɛ to juguma bolo. Ni a sɔɔla ko an bɛ tɔɔɔla tɔw ka kɛwale jugu kɔɔɔn, wala tuma dɔ a bɛ kɛ an yɛrɛ taa le ye, o tuma la, an bɛ se ka muruku koɔɔuma kɛ fan fɛ.

Ni an ka kɔɔɔɔliw le kɛra degun kun fɔlɔ ye an fɛ, an bɛ se ka to an yɛrɛ ka koo hami na, foo ka ɔɔɔɔ tɔw la, wala ni an ye kojugu sifaw min bɛ kɛ diɔɔɔ la, o bɛ se k'an fari faga fɔɔ an tɛ se ka foyi yɛrɛ kɛ tugu.

Kɔɔɔɔli bɛ se ka kɛ sababu ye an bɛ kɛ mɔɔɔ kunama ye. K'a sɔɔ o cogoya nin bɛ danaya bali yiriwali la. K'a fara o kan, ni a sɔɔ la ko tɔw ka kojugu kɛra sababu ye k'an fari faga, o wagati la, an b'a fɛ ka kojugu sara ni kojugu ye! O bɛɛ bɛ dɔ le fara tɔɔɔ kan.

A file nin ye tɔɔɔ bɛ se kan ka hakili mine cogo min na, fɔ ka kɛ ka kanuya tunu.

3) Ciden Poli ka ladiliw

Tuma dɔw la, an b'a to kojugu bɛ see sɔɔ an kan. Ni a bɛ ten, an bɛna kɛ cogo di ka see sɔɔ o gɛɛɛya nin kan, tuma min an y'a ye ko a bɛ an ka dusukun kɔɔɔ?

a) Ala delili

Poli bɛ an ladira ko an ka jija gɛɛɛya tuma la ani k'an sinsin, kamasɔɔ an tɛ an kelen na o kɛɛ la, Matigi bɛ ni an ye. O cogo la, a ko an ka delili kɛ, an kana dabila, ani an ka to k'an yɛrɛ balo ni Ala ka miiriya k'an jigi to ale kan.

Delili fɛ lo an bɛ se ka Ala ka kuntigiya lɔn, an Sebaya, an bɛ an ka laɲini koo fɔ a ye, ko an kɛra a taa ye tuma bɛɛ! Ala delili fɛ, an bɛ gɛrɛ min bɛ se k'an dɛmɛ ka gɛleyaw cɛtigɛ. Ala delili fɛ an ka miiri bɛ lakuraya, a bɛ Ala sago ŋini, ka majigi a ye. Ala delili fɛ, an bɛ diɲɛ ye cogo wɛrɛ la, diɲɛ bɛ kɛ i ko Yesu b'a ye cogo min na! Kamasɔɔ Ala bɛ diɲɛ mɔgɔw bɛɛ kanu, ani u makari bɛ don a ra!

b) Jigi

An kumana ka ban ni wɛrɛse la ka yira ko ni an sinsina an ka jigi layɔɔ kan, o ŋɔgɔn tɛ. Jigi min b'an fɛ sini, o b'an jaa gɛleya tɔɔɔ tuma la, o jigi bɛ se k'an dɛmɛ walisa an ka see sɔɔ ŋenasisi dɔ kan.

An ka miseli dɔ ta mɔgɔ dɔ ra, o min man kɛnɛ, fɔ a bɛ sigira operasɔn koo la, ani a bɛ miiri ko ni ale opera, a bɛna mɛn ka sɔɔ ka kɛnɛya. Fɛn kelen min bɛ se k'a dɛmɛ, o ye jigi min bɛ sɔɔ a fɛ ko ale bɛna kɛnɛya, o dɔɔn de bɛ se k'a kɛnɛya!

O cogo kelen lo ni sɛnɛkɛla, a bɛ tɔɔɔ sifa bɛɛ ye, kasɔɔ a bɛ jija ka kamasɔɔ jigi b'a fɛ ko ale bɛna suma caama kari.

Danaba ka jigi da yɔɔ ka ŋi kosɛbɛ, ani lanaya b'ara. O jigi b'a dɛmɛ walisa a ka taa ŋɛ ka see sɔɔ kɔɔbɔliw kan, ani ka to ka koɲuman kɛ. O jigi fana b'a dɛmɛ a ka se k'a lɔn ko a bɛna kunu sini suuw cɛma ani ka ŋɛnɛmaya kudayi Ala ŋɛkɔɔ.

4) Balimaya kanuya ka nafa

An b'a lon sisan fen minw beɛ an be se ka ke walisa juguya kana don an na. Sisan, an ka taa ne ka ciden ka ladili filana men. Kamasɔɔ a y'a sebe ka fo ko: See sɔɔ kojugu kan ni kojuma ye. Ani a be kumana balimaya ka kanuya la.

«Balimaya kanuya» o ye kanuya ye min danabaw beɛ ka kan ka sɔɔ a mɔgo nɔɔɔn fan fe Kirisita la. Nka danaba ka kanuya ka kan ka wagaya ka teme egilizi la, kamasɔɔ an ka kan ka danabaliw fana kanu. An bena kuma o koo la naa fe.

Ni an ma taa ne folɔ, an be se ka fo ko Poli be kumana i mɔgo nɔɔɔn ka kanuya koo la o min be sɔɔ egilizi kɔɔ. Kamasɔɔ o ye fen folɔ nafama ye egilizi kɔɔ, kasɔɔ o be deɛ tuma dɔ.

A be se ka ke ko mɔgo dɔw be se ka geleya sɔɔ ka kun ke ko u te a faamu! Kuma juguw fana be sɔɔ o yɔɔ nɔɔɔn na tuma dɔ. Dɔw fana be koniyali sɔɔ ka bɔ u balimaw fe.

I n'a fo an y'a fo ka ban minke, Romɛkaw ka egilizi la, geleyaw fana tun be yen balimaw ni nɔɔɔn ce, i n'a fo danabaw minw tun kera yahutu yerewolow ye, ani minw t'o ye. Sani ka juru sara ni juru ye, o min be na ni nenasisili ni tɔɔɔ ye, Poli be danabaw ladira ko u ka kuma jugu fɔɔɔw jaabi ni kanuya ye.

Poli be an hakili jigi werese temeninw la, ke cogo min be kanuya sebe yira, ani min be egilizi deme walisa a kana tugu juguma nɔfe, nka a ka kojuma dɔɔ le nini.

a) Boŋa min ka ŋi

Folɔtaa ye min ye, o ye ko an ka taw jati ani ka u boŋa. Tiŋe do, danabaw be kelen kelen cogo be dana dana. U ka buruju koow ni u ka siyaw ka koo! Daw kogora kecogo were la min te kelen ye ni ne taa ye. An kaŋi ka boŋa la o siya dana dana ka kecogo la, an kana son ko o siya koo ka ke sababu ye ka kelew ni farali don an ni ŋogon ce. Ni a ma ke ko kibarun diman le kera sababu ye, an m'an kan ka mogo taw wajibiya koo sii la. Ni u ko ŋogon boya, o ye ka ŋogon lame, ka ŋogon famu, ka danaya mine ka kogo a la, ani ka taw deme.

b) Duna jigi

Poli be an jaa geleya walisa an ka ke duna lajigibagaw ye. Ka dumuni tilan an ni ŋogon ce, hali mogo minw boora jamana were, o be ke sababu ye an ka se ka ŋogon lon, ka teriya dabu, ani ŋogon boŋa.

Ni a sorola ko ben min be ani ŋogon ce, ni o tun kera sanfe sanfe doron ye, geleya caama tun bena soru.

Ni an be son ŋogon ma, o be ke sababu ye ka mogow daw gere an na, o min be u kelen na, wala egilizi taga kera baara ye u fe.

c) Makari ni kelena sigi

Poli daa sera makari ni kelena sigi koo la fana. A be an jaa geleya ko an ka kasi ni kasibagatow ye, ani ka yele ni min be nisondiya la. Kamasoru an ma kan k'an yere bo dana ni taw ye. Ni mogo be nisondiyara, an ka nisondiya n'o tigi ye, walisa

an kana sira di keleya bɛ don yɔɔɔ sɔɔɔ an na. Ni balima dɔ ye kɔɔɔbɔli sɔɔɔ, an ka kan ka janto a la, ani k'a dɛmɛ ni makoŋɛ fɛn min a b'a fɛ. Ni an bɛ balimaya kanuya koo kɛ, an b'a yirala ko an b'a fɛ an ka balimaw min bɛ Kirisita la, ko u hɛrɛ sɔɔɔ.

Kanuya b'a to an bɛ see sɔɔɔ juguma kan, a b'a to koŋuma ka sigi yɔɔɔ sɔɔɔ egilizi la.

=====

10

Danaba ka jugu kanuya koo

« Aw kana mɔɔɔ si ka ko jugu sara ni ko jugu ye. Aw ka ko tilennenw kɛ mɔɔɔw bɛɛ jɛ na. Aw yɛrɛw ta fan fɛ, hɛrɛ ka to aw ni mɔɔɔw bɛɛ cɛ, ni o bɛ se ka kɛ. Ne ka kanulenw, aw kana aw yɛrɛw hake bɔ, nka aw ka yɔɔɔ to Ala ka diminya ye, katuguni a sebennen bɛ ko: « Hake bɔ ko ye ne ta ye, ne na a sara, Matigi ko ten. » « Ni kɔŋɔ bɛ i jugu la, dumuni di a ma. Ni minnɔɔɔ b'a la, ji di a ma. Ni i ye o kɛ, i na takami ton a kun na. » I kana a to juguya ka se sɔɔɔ i kan, nka i ka se sɔɔɔ juguya kan ko numan fɛ. » (Romɛkaw 12:17-21)

A) Danaba ka kan ka kanuya min sɔɔ a jugu fan fɛ jɛkulu kɔɔ

1) Romɛ danabaw tun daminɛna ka to ka tɔɔɔ sɔɔ ka bɔ kɛnɛma mɔɔ fɛ

O ye nɛnasisi koo ye! Mɔɔɔw dɔw bɛ ye, olugu b'a fɛ ka kojugu kɛ an na, tuma dɔ, o mɔɔɔw yɛɛ le b'a latigɛ tuma dɔ, tuma dɔ fana u bɛ fanga sɔɔ ka bɔ yɔɔ wɛɛ la. Tuma o tuma ni o mɔɔɔw mana wuli an kama, u bɛ kɛ an tɔɔɔ sababu ye!

Ne balima kanulenw a bɛ cogo di aw fɛ? Tuma caama aw nɛɛ bɛ kumu mɔɔɔ ka tilɛnbaliya ni u ka soro fɛn minɛ la wa? Aw ka dina sira ni aw ka siya koo bɛ kɛ sababu ye tuma dɔ u bɛ aw bɔ dana wa? Tuma dɔ marali bɛ dɛsɛ aw la, wala tuma dɔ jamana yɛɛ ka hɛɛ sɔɔɔbaliya bɛ aw sɔɔ wa? Aw bɛ dɛsɛra ka jɛɔɔɔɔɔɔ sɔɔ ni maw dɔw ye u ka gɛlɛya kɔɔɔ wa; a bɛ se ka kɛ aw yɛɛ ka luu kɔɔ, aw ka baara kɛyɔɔ la, wala aw ka cin kɔɔ?

Kojugu bɛ ye, ani a bɛ tɔɔɔ bangira. O de y'a to Poli bɛ danabaw lasɔmina ani ka u hakili jigi: « *Kana to kojugu ka see sɔɔ i kan, nka i ka see sɔɔ kojugu kan i ka koɔuma kɛ barika la.* »

An kumana sura tɛmɛnina ko: « *Kana to kojugu ka see sɔɔ i kan.* » An y'a kalan ko ni an bɛ tɔɔɔ koo kɛra kojugu sababu ye, o wagati la, miiri jugu bɛ se ka don an kɔɔ i n'a fɔ kunaya, dimi, juru sara, an bɛ se ka caama fɔ ka fara kan,

nka o bɛɛ n'a taa, an man kan ka to juguya bɛ see sɔɔ an kan, nka an ka see sɔɔ o kan koɲuma barika la.

2) Poli ka ladiliw

a) « *Aw kana kojugu jaabi ni kojugu ye badaa* »

An bɛ se ka ni kuma nin famu cogo fila ra.

A foɔ taa, ni a sɔɔla ko an ɲɛɛ bɛ kojugu kebagaw dɔw la, kasɔɔ u bɛ tagara ɲɛ sɔɔ la, foɔ ka wasa yɛɛ, anw m'an kan ka tugu u ka cogo ko. Ni an bɛ mɔɔɔ nanbaratɔw dɔw lon u bɛ tagara ɲɛ, an ka kan ka see sɔɔ walisa an kana ke i ko olugu. Tiɲɛ do, ni an ko an bɛ tilen tuma dɔ an bɛ bɔɔɔ fɛn caamaw la!

An ka tileniya, o kɔɔ ko an bɛ kojugu min kelɛra, o bɛna ke sababu ye ka an ka mara mɔɔɔw ka hakili yeɛɛma. Hali ni an ma se k'o ye dugukolo kan, an bɛna a ye sankolola!

Ni an tora kantigiya la ni an ka muso walima an ka cɛ ye, o kɔɔ ko nin an tɛ ɲɔɔɔn lafili layɔɔ koo la, an bɛna see sɔɔ kakaliya miiri kan! Hali ni cogo b'an fɛ ka an sereya ɲuma bɔ, lon dɔ an bɛna o ke Ala yɛɛ ɲɛkɔɔ.

Nin wɛɛɛ min ko: « *kana juguma jaabi juguma nɔna* » o kuma bɛ keɲɛ ni a sɔɔla ko mɔɔɔ dɔ ye kojugu ke an na, wala a bɛ tagara ɲɛ ka juguma lase an ma bele. Ni o koo ɲɔɔɔn seera, min bɛ nan an ka miiri la, o ye ko an ka kojugu sara ni kojugu ye. dɔw b'a ke cogo wɛɛ la, ka fo fo dogo la, wala ka

galon seraya ke yɔɔ beɛ. O cogo be koo tɔ juguya, o de y'a tɔ Poli be an lasɔmi ko an kana juguma sara ni juguma ye.

Ni a sɔɔ la ko mɔɔɔ dɔ ye kojugu ke an na, an bɛna mun le ke? Yala an be sigi ten waa? Ayi, Poli m'a fɔ ten! a ko an ka fɛɛɛ yaala walisa ka se ka o geleya wuli ka bɔ a nɔna, an kana a tɔ juguya le. An bɛna segi o la dɔɔni.

b) « Aw ka cogo njini ka ko njuma ke mɔɔɔw beɛ njena »

« Koo min kanji, i ka o ke », o ra u b'i lon mɔɔɔ tileni ye, ani mɔɔɔ dafani ye. « Koo min kanji », ni an be o ke, o ye saniyali njinini de ye, o ye ko i b'a fe ka ke kantigi ye, o ye mɔɔɔ ye fana min mɔɔɔ wɛɛ be se k'a jigi la i kan, o ye mɔɔɔ ye min te a ka kuma yeɛema.

« Min kanji, ni an be o ke », mɔɔɔw be dɔn ko i ka sɔn kanji, ko i ye makari mɔɔɔ de ye, ani kanuya falen do i la.

c) « Aw ka ke here la ni mɔɔɔw beɛ ye ni o be se ka ke »

Yesu fana ye nin kuma fɔ: « Minnu b'a njini here ka to mɔɔɔw ni jɔɔɔɔn ce, olu ye dubadenw ye, katuguni u na wele Ala denw. » (Matiye 5:9) danaba ka kan ka here njini, a kera mɔɔɔ ye min ka kan ka jɛɔɔɔɔnya ni njasuma njini mɔɔɔw beɛ fe.

Nka Poli b'a fɔ ko tuma dɔ, a m'an nɔɔɔ ka njɛnɛmaya here la ni mɔɔɔw beɛ ye. Bɛnbaliya, wala kuma jugu fɔ min be mɔɔɔ mandimi be se ka jɛɔɔɔɔnya cɛn. Tuma dɔ yɛɛ, tagama cogo jugu dɔ be se ka teriya sa. Ayiwa, danaba ka kɛta ye min ye, o ye ka bɛn njini, a ka kan ka fɛn beɛ ke walisa ka bɛn don.

Tiɲɛ do, tuma dɔ o jijali nin bɛɛ bɛ se ka kɛ gbansan ye, o wagati la, o fiɲɛ ma bɔ an na, sesɔɔ ni hɛɛ bɛ sɔɔ ni mɔɔ tɔw sɔna o ma.

d) « *Aw k'aw jugu kanu* »

Ayiwa, ni a sɔɔla ko mɔɔ dɔw bana k'o tɛ hɛɛ ɲini ni an ye, an ka kan ka kɛ cogo di? Ciden Poli bɛ kuma o koo la an ɲaa fɛ, a bɛ kumana cogo min an ka kan ka kɛ an juguw ɲaa fɛ.

Yesu fana ye an ladi ka taa o koo ta fan fɛ a ko: « *Aw k'aw juguw kanu.* »

Poli ye min sɛbɛ ka di romɛkaw ma, o bɔɔra nin kuma le ra. Poli ka kalan bɛ tugu Yesu taa le kɔ, a kɛra a ka Matigi ye, an fana ka Matigi de do. A kumana ka sinsin nin kumaw la kosebɛ: « *Aw k'aw juguw kanu.* »

3) Poli ka kalan, o min bɔɔra kitabu kɔɔ

Poli bɛ an ladi ko ni koo bɛ ye, an kana teliya ka koo dɔ kɛ, an kana to dimi wala fariya bɛ kɛ ɲaafɛ ka koo bɛɛ cɛn. Kojugu min kɛra an na, o bɛ se ka kɔɲiyali wala dimi wuli an na, wala an b'a latige ko an bɛ fɛn bɛɛ ɲanabɔ an ka cogo la. Ayiwa Poli bɛ an lasɔmi ko an ka ban o koo ɲenabɔ cogo nin na, o min tileni tɛ, ani a tɛ taa ka kɛɲɛ ni Ala ka tileniya cogo ye, ani o bɔni lo dimiya bɔ ma.

Poli b'an hakili jigi ko Ala tileni lo, ani kuntigiya diira ale ma ka kiri tileni tige. An m'an kan ka an yɛɛ ka kiri tige, wala ka dimi bɔ.

Ala tileni lo, a be fee bee lon, ani a be fee bee ye. An be min miiri tow ka koo la, wala ka la min na, tuma do o te tige ye, kamasoro an ka lonta dani to ani a juma te. Ala be dusukunw le sigesige, a be bee ka cogo, ni miiri bee lon; a te fili, a ka kiri tileni lo.

Ala be se k'a ka kiri tige bi dije nin na, ni a diyara a ye, ni a t'a fe k'o ke, ni a jeni lo, wala ni a be meena, aw k'a don ko kiritige lon na, bee kelen kelen bena jaabili di u ka koo ketaw la, magow bena a kan men ani u bena yereyere.

Ayiwa, k'an to o lon makonli la, an be dogoya, nenasisi be ye, tilenbaliya koo be ye, ani minw kera sababu ye ka o koo lase an ma, a dimini be olugu koru. Sani an k'an ka dimi jigi an jugu kan, an ka gere Ala ra, an k'an ka geleya bee fo a ye, tilenbaliya koo minw bee be kera an na, juguya koo minw bee be sera an ma, a be o bee yera, ani ni a ka wagati sera, a bena wuli ka do ke.

4) Tileniya ka baara

Geleya do nee fe, wajibi lo an be teme kiri yoro la walisa ko dow ka nenabo.

An y'a fo ka ban, kiri ye Ala taa ye. Romekaw sura 13 la, Poli y'a yira ko Ala ye kiri koo to faamaw ye. An ka kan k'an majigi u koru, ani ka taa u ye tuma min na geleya baa do be ye.

Kiritige ka ɲi ni a sɔɔɔla ko a minena a cogo ɲuma na, a be bondori ke ka kojugu kele! Hali o n'a taa bee, adamadenw ka kiri be dese tuma do.

5) « *Ni kɔngɔ be i jugu la, dumuni di a ma. Ni minɔngɔ b'ara, jii di a ma* »

Yesu ye min fo ani Poli ye min fo, o ye hakili ban koo de ye, kamasɔɔ u fila bee b'a fo ko: « *Ni kɔngɔ be i jugu la, dumuni di a ma. Ni minɔngɔ b'ara, jii di a ma.* » U ka kuma t'a yira an na cogo sii ko an ka an jugu sama kiri so kɔɔɔ! An ka o kuma ta ka suma ni sisan wagati ka cogo ye. Nigeria jamana la, jekulu do be ye, ni olugu ye sulamaw ye min be damateme koow ke; u be danaba fagara! Ka keɲe ni an ka miiri ye, anw ka kan ka cogo jume le ta u kama? A foɔ taa ye min ye, o danabaw minw tɔɔɔla, u ma kan ka keleke minaw ta o sulamaw kama. Yesu b'a fo an ye ko an kana juguya sara ni juguya ye, a b'a foɔra an ye ko an kana ke sababu ye ka koo to juguya, hali ni joli bon koo lo.

Ani a tileni lo an ka faamaw wele walisa olugu ka u mine ani ka taa ni u ye kiritige yɔɔ la.

K'a laban, a be i n'a fo ni o danabaw ye o sulamaw ke u juguw ye, a dagalen be. K'asɔɔ Poli ka kuma o min boɔra Yesu t'a la, be danabaw bee wele walisa u ka ban siraya ma, dimiya ani o ɲɔɔɔna walisa ka sulamaw kanu.

An m'an kan ka dina jekulu mɔɔɔw bee ke kelen ye. Ka fara o kan, a dagani lo o kojugu kelaw ka wele kiritige yɔɔ la, ani

danabaw ka baara ke ɛɔɔɔn fe walisa la here mara jekuluw ni ɛɔɔɔn ce. Makari ni ɛɔɔɔn demɛ, ni kanuya be se ka demeli ke walisa ka se ka koo caama tunu.

B) Danaba ka jugu kanuya koo a yere ka koo fan fe

An be cogo ɛini ka jaabili sɔɔɔ nin ɛinigali la: an bɛna ke cogo di ka dan do tɔɔɔ min be tiɛeni kera diɛe la ten? Poli be jaabili di ko an ka kojugu keɛ ni koɛuma ye. An kumana cogo min an ka kan ka ta an juguw fan fe. Ani mɔɔɔ min beɛ be juguma miiri ni an ye. Yesu b'a fo an ye ko an k'an juguw kanu, ani ka ban dimi bɔ ma, ani ka koɛuma ke. Ni a sɔɔɔla ko do b'a fe ka kojugu ke an na, an ka taa ni o koo ye faama so.

O la, an ka kan ka kɔɔɔsili ke walisa an kana o kojugukɛla ta k'a ɛagamu ni a ka jɛmɔɔɔw to beɛ ye ko u beɛ le kera mɔɔɔ juguw ye. Ni a sɔɔɔla ko sulama do ye jagali koo ke, a ka kan an ka feɛ beɛ lajɛni ke walisa a ka kiri ka tige, nka an m'an kan ka sulamaw beɛ ke kelen ye, ayi, Yesu b'a fo an ye ko an ka an mɔɔɔ ɛɔɔɔn kanu, ani ka ɛini ko a ka ɛe, a mana ke mɔɔɔ sifa o sifa ye!

1) Poli ka kalan, o min bɔɔra kitabu kɔɔɔ

An b'a fe ka kuma sisan ka ɛɛsin Yesu ye min fo ko an k'an juguw kanu i ko an yere. An kumana jɛɛɔɔɔya min ka kan ka sɔɔɔ dina siraw ni ɛɔɔɔn ce, nka min yereɛla taa ye, an be se ka kunben ni mɔɔɔ jugu ye, min b'an tɔɔɔ, u ka cogo fe. O

mɔɔɔ bɛ se ka kɛ i siginɔɔɔn ye, wala i baarakɛnɔɔɔn, wala yɛɛ an ka gbaso mɔɔɔ dɔ.

An bɛ se ka sɛkɔ Poli ye min sɛbɛ ka tugu tugu nɔɔɔn na kamasɔɔɔ a bɛ kɛnɛ ni koo caama ye.

a) Ban dimi bɔ ma

Yesu y'a fɔ an ye ko an kana juguma sara ni juguma ye, a ko an ka ban dimiya bɔ sifa o sifa ma, ni o tɛ an bɛ se k'an yɛɛ sɔɔɔ juguma baa ni bɔnɛ baa la! Ala tileni bɛ, ani a ka kiri tileni lo. A bɛ an ka tɔɔɔ lon, min b'an tɔɔɔ! Ni a ka wagati mana se, a ka kɛ dinɛ kɔɔɔ yan, wala sankolola, a bɛna a ka kiri tileni yira an na.

b) Soronadona nini ni a ka kan

K'an to o lon nɔɔɔɔma makɔɔnɔɔli la, an ka kan ka miiri, fɛn o fɛn min an bɛ se k'a kɛ walisa ka hɛɛ sɔɔɔ ni an tɔɔɔɔbaw ye. N'asɔɔɔ an ka kan ka mɔɔɔw wele fɔɔ sinɛ saba nɔɔɔn walisa u ka kɛ an ka soronadonaw ye wa?

c) An k'an tɔɔɔɔbaw kanu

K'a laban, Yesu ko mɔɔɔ min b'an tɔɔɔ, an ka olugu kanu! Tuma dɔ, an ka kɛwalen ni an ka kuma cogo, ni o kɛra ni kanuya ye, o bɛ se ka mɔɔɔw dusu magaya ani ka na ni kɛɛ ban koo ye.

2) Ni a ka kan, an ka taa faama so

Ni mɔɔɔ dɔ ye sariya cɛn, a dagani lo kiri ka tige o kan. O latige bɛ bila sen kan n'a sɔɔɔla ko damatɛmɛ koo kɛra, ani ni o tigi bɛ a yɛɛ ma, farati b'ara.

Tuma dɔ, a tigi ye koo min kɛ, o ka kan ka o koo sigesige fɔɔ ka sɔɔ ka taa kiritige yɔɔw la. A ka fisa an ka tugu Poli ka ladili bɛɛ kɔ ka o kɛ k'o ban fɔɔ, fɔɔ ni a y'a sɔɔ kojugu nin boɔara ka tɛmɛ.

Tiɛ do, farali kow, ni dusu kasi koo min y'anw sɔɔ, a ka geɛ an ka se k'o bɛɛ bɔ an kun na, hali ni sariya bolila o tigiw kan. Ayiwa, ni a bɛ ten, an k'an jija ka kanuya ɲini, an ka hɛɛ ladon fɔ lon min Ala bɛna laban don koow la.

Ka kanuya kɛ, ani ka tileniya ɲini, o koo fila tɛ ɲɔɔɔn sɔɔ. O bɛɛ kɔ, Ala tileni bɛ, ani kanuya tigi lo! Ani o koo fila tɛ ɲɔɔɔn sɔɔ.

Kiritige bilara sen kan walisa ka mɔɔɔw mara, ani ka kojugu kɛlaw bali. Sariya bɛ ye ka mɔɔɔw ni u ka fɛnw mara, sariya bɛn ye walisa ka mɔɔɔ dɛmɛ a ka se ka ɲɛɲɛamya ɲɛsuma na, ani ka hɛɛ ni marali ko ɲuma sigi. Ni kiri bɛ ye, o ye ka kanuya don jamana kɔɔ.

A kun ye ka kojugukɛlaw koro, walisa u ka u ka kɛcogo yɛɛma. Mɔɔo o mɔɔɔ min kojugu ka daa ye, ale bɛ tugura sira jugu le kɔ, ani a mana mɛɛ cogo o cogo, o tigi bɛna tɔɔɔ

a ka kɛwalen kɔɔɔn. Ka fara o kan fana, o tigi bɛ a yɛrɛ balila ka kɛ Ala teri ye, ani o tigi bilara ka Ala ka kiti makɔɔ.

Ni mɔɔɔ jugu ye a yɛrɛ sɔɔɔ kiritigɛ yɔɔɔ la, o ye cogo ye a fɛ ka miiri a yɛrɛ ka kɛwalen jugu la, ani cogo diira a ma fana walisa a ka ɲɛnatɔmɔli kɛ Ala ɲɛkɔɔ. Ni u bɛ mɔɔɔ jugu kolola, o ye kanuya de bɛ yirala o tigi ma. Ni kiritigɛ yɔɔɔw bɛ ye, o ye kojugukɛla ka hɛrɛ ye, ani jamana bɛɛ ka hɛrɛ ye.

Kunagoya ye min ye, a bɛ i n'a fɔ kiritigɛlaw tɛ u ka latigɛ taa dafa, kamasɔɔɔ kojugukɛla caama bɛ yɛlɛma ka don u ka kojugu kelen kelen na tugu. Tiɲɛ don, adamadenw ye kiri ɲɛnabɔ koo min bila sen kan, o dafani tɛ pewu pewu. Ka fara o kan fana, mɔɔɔ caama ye u dusukunw gɛlɛya, u bana ka u ka jogo jugu yɛlɛma ani u ka baara jugu kɛ.

Nka o bɛɛ n'a taa, kiritigɛ jɛkulu le kɛra fɛɛrɛ ɲuma ye ka se ka kojugukɛlaw ka baara bali diɲɛ la, kiritigɛ kɛra baarakemina ye ka see sɔɔɔ kojugu kan ni koɲuma ye. O cogo la, an fana bɛna miiri jagabɔ ka se ka dɔ fara an ka kiritigɛ bolo ka ɲɛtaga koo la, walisa ka kojugu ni bɔnɛ koo ban, ani ka an ka jamana demɛ ani k'a kanu.

11

Yesu bɛna laban sesɔɔ sɔɔ sutana kan

*« Herɛtigi Ala na Sitane cɔngɔ aw senw kɔɔ sɔɔni.
An Matigi Yesu ka nɛɛma ka kɛ aw bɛɛ fɛ. »*
(Romɛkaw 16:20)

1) An jugu sutana

An kumana caama ciden Poli ka weleli la, o min ko an ka jija ka see sɔɔ kojugu kan ni koɔjuma ye. O la, danaba o danaba bɛ niyɔɔ ta nin kɛɛ la, o min ye ka tɔɔɔ kɛɛ ni kanuya ye ani ka herɛ ɲini, a ka mɛɛ o mɛɛ, o danaba bɛna kɔɔɔboli kunbɛn lon dɔ. Kamasɔɔ, minw bɛ boli kojugu nɔfɛ, see ba bɛ u ye! Mɔɔɔ min bɛ baara kɛ tileniya, herɛ, ani yerɛmasɔɔ, olugu bɛna gɛɛya sifaw bɛɛ kunbɛn. Farifaga bɛ danabaw dɛndɛna, ani kɔɔɔboli, walisa a k'a ka latige dabila. An kana boli kojugu nɔfɛ, wala ka dimi bɔ, i n'a fɔ tɔw b'a kɛ cogo min na, nka an ka yɛɛma Ala fan fɛ ani ka ni wɛrɛse kalan an tɛmɛna min kan ten, kamasɔɔ a bɛ an hakili jigi ko Ala ɲaa bɛ an ka koow la, o min ye an ka kɛɛ la, ani a ye jigi ɲuma labɛn an ye: *« ne na benbaliya lawuli ele ni muso cɛn ani i bɔnsɔnw ni muso bɔnsɔnw cɛ... »*

Ala de bɛ kumana Awa fɛ k'a fɔ a ye ko a ka bɔnsɔnw, an fana nin b'ara, bɛna benbaliya sɔɔ, a bɛna jugu sɔɔ o min bɛna juguma ni bɔnɛ koo dan k'a lamini, o ye sutana ye!

O la, an ka keɛ fɔɔ ye sutana de ye, kamasɔɔ mɔɔ bɛ benna a ka jan kɔɔ, ani u mako bɛ fonini la. Ni an ye o famu, an ka fileri cogo bɛna yeɛma mɔɔ jugu fan fɛ, ani u ka makari bɛna don an na.

2) Yesu kɛra an ka bɔsibaga ye

Ka fara o kan, damine kitabu sura 3 la, Ala ye lahidu ta adamadenw ye, Poli segira o kan ni wɛɛɛ kan o min ye Romekaw ka kitabu la. Damine kitabu sura 3, 15 Ala ko: « *Muso bɛna i kunkolo ηηηη, ani ele bɛna a cin a sen tɔntɔli la.* » O la, Ala y'a fɔ ko lon dɔ, Awa bɔnsɔn dɔ bɛna see sɔɔ sutana kan.

Ani Poli segira o kuma kan, tuma min na a y'a fɔ ko: « *Ala min bɛ hɛɛ di, a tɛna mɛɛ a bɛna sutana ηηηη a sen kɔɔ.* »

Lahidu kura kitabu b'an ladɔniya ko Yesu de ye o Awa la bɔnsɔn nin ye, ale le ye see sɔɔ sutana kan. Kamasɔɔ a ka saya gbengbeyiri kan, a bɛ se ka mɔɔw bɛɛ bɔsi, o min bɛna sutana ka jan na. Ni an laara o lanji an ye an ka danaya bila Yesu kan, a bɛna an kisi sutana ka nanbara ma.

Sutana bɛ baara kɛra nin diηe nin kan, nka ni Yesu kɔsegira ka nan, kiri bɛna tige a kan! Ka ta o lon ma, a tɛna se ka fangatigiya ke maa sii la tugu, minuw bɛna kunu ηenɛmaya banbali kama, a tɛna se ka foyi ke olugu la tugu. An ka jigi file nin ye!

O la, hali an bɛ bondori min kɛra ka sutuna kɛɛ, ni o bɛ i n'a fɔ gbansan do, nin jigi b'an fɛ ko ni an bɛ ni Yesu ye, an bɛna laban sesɔɔ sɔɔ.

Damine kitabu ye min fɔ a sura 3 la, ko sutana ye bɛnbaliya dan diɲɛ kɔɔ, k'asɔɔ Romɛkaw 16 bɛ sinsin Ala ka hɛɛ koo la ani a ka nɛɛma koo la.

Danaya Yesu la, an ye Ala ka hɛɛ dɔn. Tiɲɛ do, an bɛ ɲɛnɛmayara diɲɛ min kɔɔ, ɲagamuni ni kɛɛ koow bɛ caayara, a bɛ dimi ni tɔɔɔ dɔɔn le bangira, nka Yesu b'an welela walisa an ka baara kɛ hɛɛ ye yɔɔ min kɔɔniyali bɛ ye, a bɛ an welela ka baara kɛ ni kelenya ye yɔɔ min ɲagamini ka caa, ka to ka o lon nɔɔɔma makɔɔ, o lon min a bɛna a ka masaya dafani sigi.

Yesu ka lon makɔɔli bɛ sen kan! Yesu bɛna sesɔɔ laban sɔɔ! See b'a ye k'an dɛmɛ walisa an ka kojugu kɛɛ ni kojuma ye, walisa an ka se ka baara kɛ hɛɛ kɔɔ, ani k'an mɔɔɔ ɲɔɔɔ kanu ani kan jugu kanu, ani ka dan do tɔɔɔ min ye an lamini. Yesu bɛna see sɔɔ, a bɛna sutana ɲɔɔɔ k'a tunu pewu! An bɛ se ka tɔɔɔ sifaw bɛɛ muɲu Yesu ka dɛmɛli barika la, ani an bɛ se ka jija n'a ka dɛmɛli barika ye fɔ ka se laban ma, wala fɔɔ lon min an bɛna Ala ye n'an ɲaa ye.

N'aw mako b'ala a be se ka weeleli ke Pastɛr KAMBOU
Felix fɛ:

Telefɔni: + 226 76 03 19 06

Watts up: + 226 70 81 82 80

Email: fxkambou@gmail.com